

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय
संहिता, पद, जटा, घन पाठः

5.4 पञ्चमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः इष्टकात्रयाभि

Contents

TS 5.4.1.1	6
TS 5.4.1.2	6
TS 5.4.1.3	7
TS 5.4.1.4	8
TS 5.4.2.1	9
TS 5.4.2.2	10
TS 5.4.2.3	11
TS 5.4.2.4	11
TS 5.4.3.1	12
TS 5.4.3.2	13
TS 5.4.3.3	14
TS 5.4.3.4	15
TS 5.4.3.5	16

	2
TS 5.4.4.1	16
TS 5.4.4.2	17
TS 5.4.4.3	18
TS 5.4.4.4	19
TS 5.4.4.5	20
TS 5.4.5.1	21
TS 5.4.5.2	21
TS 5.4.5.3	22
TS 5.4.5.4	23
TS 5.4.5.5	24
TS 5.4.6.1	25
TS 5.4.6.2	26
TS 5.4.6.3	27
TS 5.4.6.4	28

	3
TS 5.4.6.5	29
TS 5.4.6.6	30
TS 5.4.7.1	31
TS 5.4.7.2	31
TS 5.4.7.3	32
TS 5.4.7.4	33
TS 5.4.7.5	34
TS 5.4.7.6	35
TS 5.4.7.7	36
TS 5.4.8.1	37
TS 5.4.8.2	38
TS 5.4.8.3	39
TS 5.4.8.4	40
TS 5.4.8.5	40

	4
TS 5.4.8.6	41
TS 5.4.9.1	42
TS 5.4.9.2	43
TS 5.4.9.3	44
TS 5.4.9.4	45
TS 5.4.10.1	46
TS 5.4.10.2	47
TS 5.4.10.3	48
TS 5.4.10.4	49
TS 5.4.10.5	49
TS 5.4.11.1	50
TS 5.4.11.2	51
TS 5.4.11.3	52
TS 5.4.11.4	53

TS 5.4.12.1**54****TS 5.4.12.2****55****TS 5.4.12.3****56**

TS 5.4.1.1**TS 5.4.1.1****Samhita Paata**

दे॒वा॒सु॒राः सँय॑त्ता आ॒सु॒न् ते न व्य॑जयन्त॒ स ए॒ता इन्द्र॑स्त॒नूर॑पश्यत् ता उपा॑धत्ता ताभि॑र्वै स
त॒नुव॑मिन्द्रि॒यं वी॒र्य॑मा॒त्मन् ध॑त्ता ततो॑ दे॒वा अ॒भ॒वन् परा॑ऽसु॒रा यदिन्द्र॑त॒नूरु॑प॒दधा॑ति त॒नुव॑मेव ताभि॑रिन्द्रि॒यं
वी॒र्यं य॑ज॒मान आ॒त्मन् धृ॑त्तेऽथो॒ सेन्द्र॑मे॒वाग्नि॑ः सत॑नुं चिनुते भव॑त्या॒त्मना॒ परा॑ऽस्य॒ भ्रातृ॑व्यो - [ ]

Pada Paata

दे॒वा॒सु॒रा इति॑ दे॒व - अ॒सु॒राः । सँय॑त्ता इति॑ सं-य॒त्ताः । आ॒सु॒न् । ते । न । वी॒तिं । अ॒ज॒यन्त॒
। सः । ए॒ताः । इन्द्र॑ः । त॒नूः । अ॒प॒श्यत् । ताः । उ॒पेति॑ । अ॒ध॒त्ता । ताभि॑ः । वै । सः
। त॒नुव॑म् । इन्द्रि॒यम् । वी॒र्य॑म् । आ॒त्मन् । अ॒ध॒त्ता । ततः॑ । दे॒वाः । अ॒भ॒वन् । प॒रेति॑ ।
अ॒सु॒राः । यत् । इन्द्र॑त॒नूरि॑तीन्द्र - त॒नूः । उ॒प॒दधा॑तीत्यु॒प - दधा॑ति । त॒नुव॑म् । ए॒व । ताभि॑ः ।
इन्द्रि॒यम् । वी॒र्य॑म् । य॑ज॒मानः । आ॒त्मन् । धृ॑त्ते । अथो॒ इति॑ । सैन्द्र॑मिति॑ स - इन्द्र॑म् । ए॒व
। अ॒ग्निम् । सत॑नुमिति॑ स - त॒नुम् । चि॒नुते । भव॑ति । आ॒त्मना॑ । प॒रेति॑ । अ॒स्य । भ्रातृ॑व्यः ।

TS 5.4.1.2**TS 5.4.1.2****Samhita Paata**

भवति यज्ञो देवेभ्योऽपाक्रामत् तमवरुधं नाशंकुवन्त एता यस्तनूरपश्यन् ता उपादधत् ताभिर्वै
 ते यज्ञमवारुन्धत् यद्-यस्तनूरुपदधाति यज्ञमेव ताभिर्यजमानोऽव रुन्धे त्रयस्त्रिंशत् शतमुप दधाति
 त्रयस्त्रिंशद्दे देवता देवता एवाव रुन्धे ऽथो सात्मानमेवाग्निं सतनुं चिनुते सात्माऽमुष्मिन् लोके -
 [ ]

Pada Paata

भवति । यज्ञः । देवेभ्यः । अपेति । अक्रामत् । तम् । अवुरुधमित्यव - रुधम् । न
 । अशंकुवन् । ते । एताः । यज्ञतनूरिति यज्ञ - तनूः । अपश्यन् । ताः । उपेति ।
 अदधत् । ताभिः । वै । ते । यज्ञम् । अवेति । अरुन्धत् । यत् । यज्ञतनूरिति यज्ञ -
 तनूः । उपदधातीत्युप - दधाति । यज्ञम् । एव । ताभिः । यजमानः । अवेति । रुन्धे ।
 त्रयस्त्रिंशत्तमिति त्रयः - त्रिंशत् । उपेति । दधाति । त्रयस्त्रिंशदिति त्रयः - त्रिंशत् । वै
 । देवताः । देवताः । एव । अवेति । रुन्धे । अथो इति । सात्मानमिति स - आत्मानम्
 । एव । अग्निम् । सतनुमिति स-तनुम् । चिनुते । सात्मेति स - आत्मा । अमुष्मिन् । लोके ।

TS 5.4.1.3

TS 5.4.1.3

Samhita Paata

भवति य एवं वेद ज्योतिष्मतीरुप दधाति ज्योतिरेवास्मिन् दधात्येताभिर्वा अग्निश्चितो ज्वलति
 ताभिरेवैनं समिन्ध उभयोरस्मै लोकयोर्ज्योतिर्भवति नक्षत्रेष्टका उप दधात्येतानि वै दिवो ज्योतींश्चि

तान्येवाव रुन्धे सुकृतां वा एतानि ज्योतींषि यन्नक्षत्राणि तान्येवाऽऽप्नोत्यथो अनूकाशमेवैतानि -
[ ]

Pada Paata

भवति । यः । एवम् । वेद । ज्योतिष्मतीः । उपेति । दधाति । ज्योतिः । एव ।
अस्मिन् । दधाति । एताभिः । वै । अग्निः । चितः । ज्वलति । ताभिः । एव । एनम्
। समिति । इन्धे । उभयोः । अस्मै । लोकयोः । ज्योतिः । भवति । नक्षत्रेष्टका इति
नक्षत्र - इष्टकाः । उपेति । दधाति । एतानि । वै । दिवः । ज्योतींषि । तानि ।
एव । अवेति । रुन्धे । सुकृतामिति सु - कृताम् । वै । एतानि । ज्योतींषि । यत् ।
नक्षत्राणि । तानि । एव । आप्नोति । अथो इति । अनूकाशमित्यनु - काशम् । एव । एतानि ।

TS 5.4.1.4

TS 5.4.1.4

Samhita Paata

ज्योतींषि कुरुते सुवर्गस्य लोकस्यानुख्यात्यै यथ सःस्पृष्टा उपदुद्ध्याद्-वृष्ट्यै लोकमपि दद्व्यादवरूषुकः
पर्जन्यः स्यादसःस्पृष्टा उप दधाति वृष्ट्या एव लोकं करोति वरूषुकः पर्जन्यो भवति पुरस्तादुन्याः
प्रतीचीरुप दधाति पश्चादुन्याः प्राचीस्तस्मात् प्राचीनानि च प्रतीचीनानि च नक्षत्राण्या वर्तन्ते ॥

Pada Paata

ज्योतींषि । कुरुते । सुवर्गस्येति सुवः - गस्यं । लोकस्यं । अनुख्यात्या इत्यनु - ख्यात्यै ।
 यत् । सःस्पृष्टा इति सं - स्पृष्टाः । उपदुद्ध्यादित्युप-दुद्ध्यात् । वृष्ट्यै । लोकम् । अपीति ।
 दुद्ध्यात् । अवरःषुकः । पर्जन्यः । स्यात् । असःस्पृष्टा इत्यसं - स्पृष्टाः । उपेति । दुधाति
 । वृष्ट्यै । एव । लोकम् । करोति । वरःषुकः । पर्जन्यः । भवति । पुरस्तात् । अन्याः ।
 प्रतीचीः । उपेति । दुधाति । पश्चात् । अन्याः । प्राचीः । तस्मात् । प्राचीनानि । च ।
 प्रतीचीनानि । च । नक्षत्राणि । एति । वर्तन्ते ॥

TS 5.4.2.1

TS 5.4.2.1

Samhita Paata

ऋतुव्या उप दधात्यृतूनां कृत्यै द्वंद्वमुप दधाति तस्माद् द्वन्द्वमृतवो ऽधृतेव वा एषा यन्मद्व्यमा
 चित्तिरन्तरिक्षमिव वा एषा द्वंद्वमन्यासु चितीषूप दधाति चतस्रो मद्व्ये धृत्या अन्तरिक्षेषणं वा
 एताश्चितीनां यद्वेतव्या यद्वेतव्या उपदधाति चितीनां विधृत्या अवका मनूप दधात्येषा वा अग्रेयोनिः
 सयोनि - [ ]

Pada Paata

ऋतुव्याः । उपेति । दुधाति । ऋतूनाम् । कृत्यै । द्वंद्वमिति द्वंद्वम् । उपेति । दुधाति ।
 तस्मात् । द्वंद्वमिति द्वंद्वम् । ऋतवः । अधृता । इव । वै । एषा । यत् । मद्व्यमा ।
 चितिः । अन्तरिक्षम् । इव । वै । एषा । द्वंद्वमिति द्वंद्वम् । अन्यासु । चितीषु । उपेति

। दधाति । चतस्रः । मद्ध्यै । धृत्यै । अन्तश्श्लेषणमित्यन्तः - श्लेषणम् । वै । एताः ।
 चितीनाम् । यत् । ऋतुव्याः । यत् । ऋतुव्याः । उपदधातीत्युप - दधाति । चितीनाम् ।
 विधृत्या इति वि - धृत्यै । अवकाम् । अनु । उपेति । दधाति । एषा । वै । अग्नेः । योनिः
 । सयोनिमिति स - योनिम् ।

TS 5.4.2.2

TS 5.4.2.2

Samhita Paata

-मेवाग्निं चिनुत उवाच ह विश्वामित्रो ऽदुदिथू स ब्रह्मणाऽ*न्नं यस्यैता उपधीयान्तै य उ चैना एव
 वेददिति संवत्सरो वा एतं प्रतिष्ठायै नुदते योऽग्निं चित्वा न प्रतितिष्ठति पञ्च पूर्वाश्रितयो भवन्त्यथ
 षष्ठीं चितिं चिनुते षड्वा ऋतवः संवत्सर ऋतुष्वेव संवत्सरे प्रतितिष्ठत्ये ता वा - [ ]

Pada Paata

एव । अग्निम् । चिनुते । उवाच । ह । विश्वामित्र इति विश्व-मित्रः । अदत् । इत् । सः ।
 ब्रह्मणा । अन्नम् । यस्य । एताः । उपधीयान्ता इत्युप - धीयान्तै । यः । उ । च । एनाः
 । एवम् । वेदत् । इति । संवत्सर इति सं - वत्सरः । वै । एतम् । प्रतिष्ठाया इति प्रति -
 स्थायै । नुदते । यः । अग्निम् । चित्वा । न । प्रतितिष्ठतीति प्रति - तिष्ठति । पञ्च । पूर्वाः
 । चितयः । भवन्ति । अथ । षष्ठीम् । चितिम् । चिनुते । षट् । वै । ऋतवः । संवत्सर
 इति सं-वत्सरः । ऋतुषु । एव । संवत्सर इति सं - वत्सरे । प्रतीति । तिष्ठति । एताः । वै ।

TS 5.4.2.3

TS 5.4.2.3

Samhita Paata

अधिपत्नीर्नामेष्टका॑ यस्यै॒ता उ॒पधी॑यन्तेऽधिपतिरे॒व संमा॑नानां॑ भवति॒ यं द्वि॑ष्यात् तमु॒पद॑धद् ध्याये॒देता॑भ्य॒
ए॒वैनं॑ दे॒वता॑भ्य॒ आ वृ॑श्चति ता॒जगा॑र्तिमाच्छ्र॒त्यङ्गिर॑सः सु॒वर्गं॑ लो॒कं य॑न्तो॒ या य॒ज्ञस्य॑ निष्कृ॑तिरासीत्
तामृ॑षिभ्यः॒ प्रत्यौ॑हन् तद्वि॒रण्य॑मभ॒वद्य॑-द्वि॒रण्य॑शल॒कैः प्रो॑क्षति॒ य॒ज्ञस्य॑ निष्कृ॑त्या॒ अथो॑ भेष॒जमे॒वास्मै॑
करो॒त्य - [ ]

Pada Paata

अधिपत्नीरित्यधि - पत्नीः । नामं । इष्टकाः । यस्य । एताः । उपधीयन्त इत्युप - धीयन्ते
। अधिपतिरित्यधि - पतिः । एव । समानानाम् । भवति । यम् । द्विष्यात् । तम् ।
उपदधदित्युप-दधत् । ध्यायेत् । एताभ्यः । एव । एनम् । देवताभ्यः । एति । वृश्चति ।
ताजक् । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । अङ्गिरसः । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् ।
यन्तः । या । यज्ञस्य । निष्कृतिरिति निः-कृतिः । आसीत् । ताम् । ऋषिभ्य इत्यृषि-भ्यः
। प्रतीति । औहन् । तत् । हिरण्यम् । अभवत् । यत् । हिरण्यशलकैरिति हिरण्य - शलकैः
। प्रोक्षतीति प्र - उक्षति । यज्ञस्य । निष्कृत्या इति निः - कृत्यै । अथो इति । भेषजम् ।
एव । अस्मै । करोति ।

TS 5.4.2.4

TS 5.4.2.4

Samhita Paata

-थो रूपेणैवैनः समर्द्धयत्यथो हिरण्यज्योतिषैव सुवर्गं लोकमेति साहस्रवता प्रोक्षति साहस्रः
प्रजापतिः प्रजापतेरास्या इमा मे अग्रे इष्टका धेनवः सन्त्वित्याह धेनूरेवैनाः कुरुते ता एनं कामदुघा
अमुत्रामुष्मिन् लोक उप तिष्ठन्ते ॥

Pada Paata

अथो इति । रूपेण । एव । एनम् । समिति । अर्द्धयति । अथो इति । हिरण्यज्योतिषेति
हिरण्य - ज्योतिषा । एव । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । एति । साहस्रवतेति साहस्र -
वता । प्रेति । उक्षति । साहस्रः । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । प्रजापतेरिति प्रजा - पतेः ।
आस्यै । इमाः । मे । अग्रे । इष्टकाः । धेनवः । सन्तु । इति । आह । धेनूः । एव ।
एनाः । कुरुते । ताः । एनम् । कामदुघा इति काम - दुघाः । अमुत्र । अमुष्मिन् । लोके
। उपेति । तिष्ठन्ते ॥

TS 5.4.3.1

TS 5.4.3.1

Samhita Paata

रुद्रो वा एष यदग्निः स एतरहि जातो यरहि सर्वश्चितः स यथा वृथ्सो जातः स्तनं प्रेप्सत्येवं
वा एष एतरहि भागधेयं प्रेप्सति तस्मै यदाहुतिं न जुहुयादद्धर्युं च यजमानं च ध्यायेच्छतरुद्रीयं
जुहोति भागधेयेनैवैनं शमयति नाऽऽर्तिमाच्छत्यद्धर्युर्न यजमानो यद् ग्राम्याणां पशूनां - [ ]

Pada Paata

रुद्रः । वै । एषः । यत् । अग्निः । सः । एतरहि । जातः । यरहि । सर्वः । चितः ।
सः । यथा । वृथ्सः । जातः । स्तनम् । प्रेप्सतीति प्र - ईप्सति । एवम् । वै । एषः ।
एतरहि । भागधेयमिति भाग-धेयम् । प्रेति । ईप्सति । तस्मै । यत् । आहुतिमित्याहुतिम् ।
न । जुहुयात् । अद्धर्युम् । च । यजमानम् । च । ध्यायेत् । शतरुद्रीयमिति शत - रुद्रीयम्
। जुहोति । भागधेयेनेति भाग - धेयेन । एव । एनम् । शमयति । न । आर्तिम् । एति ।
ऋच्छति । अद्धर्युः । न । यजमानः । यत् । ग्राम्याणाम् । पशूनाम् ।

TS 5.4.3.2

TS 5.4.3.2

Samhita Paata

पयसा जुहुयाद् ग्राम्यान् पशूञ्छुचा ऽर्पयेद्-यदारुण्यानां-मारुण्यान् जर्तिलयवाग्वां वा जुहुयाद्
गंवीधुकयवाग्वां वा न ग्राम्यान् पशून्. हिनस्ति नाऽऽर्णयानथो खल्वाहुरनाहुतिर्वै जर्तिलांश्च
गुवीधुकाश्चेत्यं जक्षीरेण जुहोत्याग्नेयी वा एषा यद्जाऽहुत्यैव जुहोति न ग्राम्यान् पशून्. हिनस्ति
नाऽऽर्णयानङ्गिरसः सुवर्गं लोकं यन्तो - [ ]

Pada Paata

पयसा । जुहुयात् । ग्राम्यान् । पशून् । शुचा । अर्पयेत् । यत् । आरण्यानाम् । आरण्यान् ।
 । जर्तिलयवाग्वेति जर्तिल - यवाग्वौ । वा । जुहुयात् । गवीधुकयवाग्वेति गवीधुक - यवाग्वौ
 । वा । न । ग्राम्यान् । पशून् । हिनस्ति । न । आरण्यान् । अथो इति । खलु । आहुः
 । अनाहुतिरित्यनाहुतिः । वै । जर्तिलाः । च । गवीधुकाः । च । इति । अजक्षीरेणेत्यज
 - क्षीरेण । जुहोति । आग्नेयी । वै । एषा । यत् । अजा । आहुत्येत्या - हुत्या । एव ।
 जुहोति । न । ग्राम्यान् । पशून् । हिनस्ति । न । आरण्यान् । अङ्गिरसः । सुवर्गमिति
 सुवः - गम् । लोकम् । यन्तः ।

TS 5.4.3.3**TS 5.4.3.3****Samhita Paata**

-ऽजायां घर्मं प्रासिञ्चन्त्सा शोचन्ती पूर्णं पराऽजिहीतु सौ(१)ऽर्कोऽभवत् तदुर्कस्यो-र्कत्वमर्कपूर्णं
 जुहोति सयोनित्वायोदङ् तिष्ठन् जुहोत्येषा वै रुद्रस्य दिख् स्वायामेव दिशि रुद्रं निरवदयते
 चरमायामिष्टकायां जुहोत्यन्त एव रुद्रं निरवदयते त्रेधाविभक्तं जुहोति त्रयं इमे लोका इमानेव
 लोकान्त्सु समावद्वीर्यान् करोतीत्यग्रे जुहोत्य - [ ]

Pada Paata

अजायाम् । घर्मम् । प्रेतिं । असिञ्चन् । सा । शोचन्ती । पूर्णम् । परेतिं । अजिहीतु । सः । अर्कः । अभवत् । तत् । अर्कस्य । अर्कत्वमित्यर्क - त्वम् । अर्कपूर्णनेत्यर्क - पूर्णेन । जुहोति । सयोनित्वायेति सयोनि - त्वायं । उदङ् । तिष्ठन् । जुहोति । एषा । वै । रुद्रस्य । दिक् । स्वायाम् । एव । दिशि । रुद्रम् । निरवदयत् इति निः-अवदयते । चरमायाम् । इष्टकायाम् । जुहोति । अन्तः । एव । रुद्रम् । निरवदयत् इति निः - अवदयते । त्रेधाविभक्तमिति त्रेधा - विभक्तम् । जुहोति । त्रयः । इमे । लोकाः । इमान् । एव । लोकान् । समावद्वीर्यानिनिं समावत् - वीर्यान् । करोति । इयति । अग्रे । जुहोति ।

TS 5.4.3.4

TS 5.4.3.4

Samhita Paata

-थेयत्यथेयति त्रयं इमे लोका एभ्य एवैनं लोकेभ्यः शमयति तिस्र उत्तरा आहुतीर्जुहोति षट् थ्सं पद्यन्ते षट् वा ऋतवः ऋतुभिरेवैनं शमयति यदनुपरिक्रामं जुहुयादन्तरवचारिणं रुद्रं कुर्यादथो खल्वाहुः कस्यां वाऽहं दिशि रुद्रः कस्यां वेत्यनुपरिक्राममेव होतव्यं-मपरिवर्गमेवैनं शमयत्ये - [ ]

Pada Paata

अथ । इयति । अथ । इयति । त्रयः । इमे । लोकाः । एभ्यः । एव । एनम् । लोकेभ्यः । शमयति । तिस्रः । उत्तरा इत्युत् - तराः । आहुतीरित्या-हुतीः । जुहोति । षट् । समितिं । पद्यन्ते । षट् । वै । ऋतवः । ऋतुभिरित्यूतु - भिः । एव । एनम् । शमयति । यत् ।

अनुपरिक्राममित्यनु - परिक्रामम् । जुहुयात् । अन्तर्वचारिणमित्यन्तः - अवचारिणम् । रुद्रम् । कुर्यात् । अथो इति । खलु । आहुः । कस्याम् । वा । अहं । दिशि । रुद्रः । कस्याम् । वा । इति । अनुपरिक्राममित्यनु - परिक्रामम् । एव । होतव्यम् । अपरिवर्गमित्यपरि - वर्गम् । एव । एनम् । शमयति ।

TS 5.4.3.5

TS 5.4.3.5

Samhita Paata

-तावै देवताः सुवर्ग्या उ॒त्त॒मास्ता यज॑मानं वाचयति ताभिरे॒वैनं॑ सुवर्गं लो॒कं ग॑मयति यं द्विष्यात् तस्य॑ सञ्चरे पशूनां न्यस्येद् यः प्र॑थमः प॒शुर॑भितिष्ठति स आ॒र्तिमा॑च्छति ॥

Pada Paata

ए॒ताः । वै । दे॒वताः । सु॒व॒र्ग्या इति॑ सुवः - ग्याः । याः । उ॒त्त॒मा इत्यु॑त्-त॒माः । ताः । यज॑मानम् । वा॒च॒य॒ति । ताभिः॑ । ए॒व । ए॒नम् । सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सुवः-ग॑म् । लो॒कम् । ग॑म॒य॒ति । यम् । द्वि॒ष्यात् । तस्य॑ । स॒ञ्च॒र इति॑ सं - च॒रे । प॒शूना॑म् । नी॒ति । अ॒स्ये॑त् । यः । प्र॑थ॒मः । प॒शुः । अ॒भि॒ति॒ष्ठ॒तीत्य॑भि - तिष्ठति । सः । आ॒र्ति॑म् । ए॒ति॑ । ऋ॒च्छ॒ति ॥

TS 5.4.4.1

TS 5.4.4.1

Samhita Paata

अ॒श्म॒न्नूर्ज॑मि॒ति॒ परि॑ षिञ्चति मा॒र्जय॑त्ये॒वैन॒मथो॑ त॒र्पय॑त्ये॒व स ए॑नं तृ॒प्तो ऽक्षु॑द्ध्य॒न्नशो॑च॒न्नमु॒ष्मिन् लोक॑
उप॑ तिष्ठते तृ॒प्यति॑ प्र॒जया॑ प॒शुभिर्य॑ एवं वे॒द तां न॑ इ॒षमूर्ज॑ धत्त मरु॒तः स॒र॒रा॒णा इत्या॑हान्नं वा
ऊ॒र्गन्नं॑ म॒रुतोऽन्न॑मे॒वाव॑ रु॒न्धे ऽश्म॑स्ते क्षु॒दमुं॑ ते शु - [ ]

Pada Paata

अ॒श्म॒न्न॑ । ऊ॒र्ज॑म् । इति॑ । परि॑ति । सिञ्च॑ति । मा॒र्जय॑ति । ए॒व । ए॒न॒म् । अथो॑ इति॑ ।
त॒र्पय॑ति । ए॒व । सः । ए॒न॒म् । तृ॒प्तः । अ॒क्षु॑द्ध्य॒न्न॑ । अ॒शो॑च॒न्न॑ । अ॒मु॒ष्मिन् । लो॒के ।
उपे॑ति । तिष्ठ॑ते । तृ॒प्यति॑ । प्र॒जये॑ति प्र - जया॑ । प॒शुभि॑रिति॑ प॒शु - भिः । यः । ए॒वम् ।
वे॒द॑ । ताम् । नः । इ॒ष॑म् । ऊ॒र्ज॑म् । ध॒त्त॑ । म॒रु॒तः । स॒र॒रा॒णा इति॑ सं - रा॒णाः । इति॑
। आ॒ह॒ । अ॒न्न॑म् । वै । ऊ॒र्क् । अ॒न्न॑म् । म॒रु॒तः । अ॒न्न॑म् । ए॒व । अ॒वे॑ति । रु॒न्धे ।
अ॒श्म॒न्न॑ । ते । क्षु॒त् । अ॒मु॒म् । ते । शुक् ।

TS 5.4.4.2

TS 5.4.4.2

Samhita Paata

-गृच्छतु यं द्विष्म इत्याह यमेव द्वेष्टि तमस्य क्षुधा च शुचा चोर्पयति त्रिः परिषिञ्चन् पर्येति
त्रिवृद्धा अग्निर्यावानेवा-ग्निस्तस्य शुचः शमयति त्रिः पुनः पर्येति षट् थ्सं पद्यन्ते षड् वा ऋतव
ऋतुभिरेवास्य शुचः शमयत्यपां वा एतत् पुष्पं यद्वेतसोऽपाः - [ ]

Pada Paata

ऋच्छतु । यम् । द्विष्मः । इति । आह । यम् । एव । द्वेष्टि । तम् । अस्य । क्षुधा । च
। शुचा । च । अर्पयति । त्रिः । परिषिञ्चन्निति परि - सिञ्चन् । परीति । एति । त्रिवृदिति
त्रि-वृत् । वै । अग्निः । यावान् । एव । अग्निः । तस्य । शुचम् । शमयति । त्रिः । पुनः
। परीति । एति । षट् । समिति । पद्यन्ते । षट् । वै । ऋतवः । ऋतुभिरित्युतु-भिः ।
एव । अस्य । शुचम् । शमयति । अपाम् । वै । एतत् । पुष्पम् । यत् । वेतसः । अपाम् ।

TS 5.4.4.3

TS 5.4.4.3

Samhita Paata

शरोऽवका वेतसशाखया चावकाभिश्च वि कर्षत्यापो वै शान्ताः शान्ताभिरेवास्य शुचः शमयति
यो वा अग्निं चितं प्रथमः पशुरधिक्कामंतीश्वरो वै तः शुचा प्रदहो मण्डूकेन विकर्षत्येष वै पशूना-
मनुपजीवनीयो न वा एष ग्राम्येषु पशुषु हितो नाऽऽरुण्येषु तमेव शुचाऽर्पयत्यष्टाभिर्वि कर्षत्य -
[ ]

Pada Paata

शरः । अवकाः । वेतसशाखयेति वेतस - शाखया । च । अवकाभिः । च । वीति ।
 करुषति । आपः । वै । शान्ताः । शान्ताभिः । एव । अस्य । शुचम् । शमयति । यः
 । वै । अग्निम् । चितम् । प्रथमः । पशुः । अधिक्रामतीत्यधि-क्रामति । ईश्वरः । वै । तम्
 । शुचा । प्रदह इति प्र - दहः । मण्डूकेन । वीति । करुषति । एषः । वै । पशूनाम् ।
 अनुपजीवनीय इत्यनुप - जीवनीयः । न । वै । एषः । ग्राम्येषु । पशुषु । हितः । न ।
 आरण्येषु । तम् । एव । शुचा । अर्पयति । अष्टाभिः । वीति । करुषति ।

TS 5.4.4.4**TS 5.4.4.4****Samhita Paata**

-ष्टाक्षरा गायत्री गायत्रौऽग्निर्यावा-नेवाऽग्निस्तस्य शुचः शमयति पावकवतीभिरन्नं वै पावकोऽन्नेनैवास्य
 शुचः शमयति मृत्युर्वा एष यदग्निर्ब्रह्मण एतद्रूपं यत् कृष्णाजिनं कार्ष्णी उपानहावुपं मुञ्चते ब्रह्मणैव
 मृत्योरन्तर्द्धते ऽन्तर्मृत्योर्द्धते ऽन्तरन्नाद्या-दित्याहुरन्या-मुपमुञ्चतेऽन्यां नान्त - [ ]

Pada Paata

अष्टाक्षरेत्यष्टा-अक्षरा । गायत्री । गायत्रः । अग्निः । यावान् । एव । अग्निः । तस्य ।
 शुचम् । शमयति । पावकवतीभिरिति पावक - वतीभिः । अन्नम् । वै । पावकः । अन्नेन ।

ए॒व । अ॒स्य॒ । शु॒च॑म् । श॒म॒य॒ति॒ । मृ॒त्युः॒ । वै । ए॒षः॒ । यत् । अ॒ग्निः॒ । ब्र॒ह्म॑णः । ए॒तत् ।
 । रू॒पम् । यत् । कृ॒ष्णा॒जि॒नमि॑ति कृ॒ष्ण - अ॒जि॒नम् । का॒ष्णी॑ इति॒ । उ॒पा॒न॒हौ॑ । उ॒पेति॑ ।
 मु॒ञ्च॒ते॒ । ब्र॒ह्म॑णा । ए॒व । मृ॒त्योः॒ । अ॒न्तः॒ । ध॒त्ते॒ । अ॒न्तः॒ । मृ॒त्योः॒ । ध॒त्ते॒ । अ॒न्तः॒ ।
 अ॒न्नाद्या॑दि॒त्यन्न॑ - अ॒द्यौ॑त् । इति॑ । आ॒हुः॒ । अ॒न्याम् । उ॒प॒मु॒ञ्च॒त इत्यु॑प - मु॒ञ्च॒ते॒ । अ॒न्याम् ।
 न । अ॒न्तः॒ ।

TS 5.4.4.5

TS 5.4.4.5

Samhita Paata

रे॒व मृ॒त्योर्द्ध॑त्ते ऽवा॒ऽन्नाद्य॑ रु॒न्धे नम॑स्ते ह॒र॑से शो॒चि॑ष॒ इत्या॑ह नम॒स्कृत्य॑ हि वसी॒या॑ऽस॒मुप॑चरन्त्यु॒न्यं
 ते अ॒स्मत् त॑पन्तु हे॒तय॑ इत्या॑ह यमे॒व द्वेष्टि॑ तम॑स्य शु॒चाऽर्प॑यति पा॒व॒को अ॒स्मभ्य॑ऽशिवो भ॒वेत्या॑हान्नं
 वै पा॒व॒कोऽन्न॑मे॒वाव॑ रु॒न्धे द्वाभ्या॑मधि॒ क्राम॑ति॒ प्रति॑ष्ठित्या अप॒स्य॑वतीभ्याऽ॒ शान्त्यै॑ ॥

Pada Paata

ए॒व । मृ॒त्योः॒ । ध॒त्ते॒ । अ॒वेति॑ । अ॒न्नाद्या॑मि॒त्यन्न॑ - अ॒द्यौ॑म् । रु॒न्धे॒ । नमः॑ । ते॒ । ह॒र॑से ।
 शो॒चि॑षै॒ । इति॑ । आ॒हुः॒ । न॒म॒स्कृत्येति॑ नमः - कृत्यं । हि । वसी॒या॑ऽस॒मुप॑चरन्तीत्यु॒प -
 च॑रन्ति । अ॒न्यम् । ते॒ । अ॒स्मत् । त॑पन्तु । हे॒तयः॑ । इति॑ । आ॒हुः॒ । यम् । ए॒व । द्वेष्टि॑
 । तम् । अ॒स्य॒ । शु॒चा । अ॒र्प॑यति॒ । पा॒व॒कः॒ । अ॒स्मभ्य॑मि॒त्यस्म॑ - भ्यम् । शिवः॑ । भ॒व॒ ।
 इति॑ । आ॒हुः॒ । अ॒न्नम् । वै । पा॒व॒कः॒ । अ॒न्नम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे॒ । द्वाभ्या॑म् । अधी॑ति॒

। क्राम॒ति॒ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या॒ इति॒ प्र॒ति॒ - स्थि॒त्यै॒ । अ॒प॒स्य॑व॒ती॒भ्या॒मित्य॑प॒स्य॑ - व॒ती॒भ्या॒म् । शान्त्यै॑ ॥

TS 5.4.5.1

TS 5.4.5.1

Samhita Paata

नृष॒दे॒ वडि॒ति॒ व्या॒घा॒रय॒ति॒ प॒ङ्क्या॑ऽऽहु॒त्या॒ य॒ज्ञ॒मु॒ख॒मा॒ र॒भ॒ते॒ ऽक्ष॒ण॒या॒ व्या॒घा॒रय॒ति॒ तस्मा॑द॒क्ष॒ण॒या॒
प॒श॒वो॑ऽङ्गानि॒ प्र॒ह॒रन्ति॒ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै॒ यद्व॑ष॒ट्कुर्या॑द्-या॒तया॑मा॒ऽस्य॑ व॒षट्का॒रः॒ स्या॒द्यन्न॑ व॒षट्कुर्या॑द्-र॒क्षा॑ऽसि॒
य॒ज्ञः॑ ह॒न्यु॒र्वडि॒त्या॒ह॒ प॒रोक्ष॑मे॒व व॒षट् करो॑ति॒ ना॒स्य॑ या॒तया॑मा॒ व॒षट्का॒रो भ॑व॒न्ति॒ न य॒ज्ञः॑ र॒क्षा॑ऽसि॒
घ्नन्ति॒ हु॒तादो॒ वा अ॒न्ये दे॒वा - [ ]

Pada Paata

नृष॒दु इति॑ नृ - सदै॑ । वट् । इति॑ । व्या॒घा॒रय॒तीति॑ वि-आ॒घा॒रय॒ति॒ । प॒ङ्क्या॑ । आ॒हु॒त्ये॒त्या-हु॒त्या॒
। य॒ज्ञ॒मु॒ख॒मिति॑ य॒ज्ञ - मु॒ख॒म् । एति॑ । र॒भ॒ते॒ । अ॒क्ष॒ण॒या॒ । व्या॒घा॒रय॒तीति॑ वि - आ॒घा॒रय॒ति॒
। तस्मा॑त् । अ॒क्ष॒ण॒या॒ । प॒श॒वः॑ । अ॒ङ्गानि॑ । प्रेति॑ । ह॒रन्ति॒ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या॒ इति॑ प्र॒ति॒ - स्थि॒त्यै॒
। यत् । व॒षट्कुर्या॑दिति॑ व॒षट् - कुर्या॑त् । या॒तया॑मेति॑ या॒त - या॒मा॒ । अ॒स्य॒ । व॒षट्का॒र इति॑
व॒षट्-का॒रः॒ । स्या॑त् । यत् । न । व॒षट्कुर्या॑दिति॑ व॒षट् - कुर्या॑त् । र॒क्षा॑ऽसि॒ । य॒ज्ञम् । ह॒न्युः॒
। वट् । इति॑ । आ॒ह॒ । प॒रोक्ष॑मिति॑ परः - अ॒क्ष॑म् । ए॒व । व॒षट् । करो॑ति॒ । न । अ॒स्य॒ ।
या॒तया॑मेति॑ या॒त - या॒मा॒ । व॒षट्का॒र इति॑ व॒षट् - का॒रः॒ । भ॑व॒न्ति॒ । न । य॒ज्ञम् । र॒क्षा॑ऽसि॒ ।
घ्नन्ति॒ । हु॒तादु॒ इति॑ हु॒त - अ॒दः॑ । वै । अ॒न्ये॒ । दे॒वाः ।

TS 5.4.5.2

TS 5.4.5.2

Samhita Paata

अ॒हुतादोऽन्ये॑ ताना॑ग्निचिदेवोभया॑न् प्रीणाति॑ ये दे॒वा दे॒वाना॑मिति॑ दु॒द्धा म॑धुमिश्रेणावो॑क्षति॑ हु॒ताद॑श्चैव
दे॒वाना॑हुताद॑श्च यज॑मानः प्रीणाति॑ ते यज॑मानं प्रीणन्ति॑ दु॒द्धैव हु॒तादः॑ प्रीणाति॑ मधु॑षा ऽहु॒तादो॑ ग्रा॒म्यं
वा ए॒तद॑न्नं यद॒द्ध्यार॑ण्यं मधु॑ यद॒ध्ना म॑धुमिश्रेणा॒वोक्ष॑त्युभय॒स्याऽव॑रुद्धयै॑ गृमु॒ष्टिना॑ऽवो॑क्षति॑ प्राजाप॒त्यो
- [ ]

Pada Paata

अ॒हुतादु॑ इत्य॑हुत - अदः॑ । अ॒न्ये । तान् । अ॒ग्निचि॑दित्य॑ग्नि-चित् । ए॒व । उ॒भया॑न् । प्री॒णाति॑
। ये । दे॒वाः । दे॒वाना॑म् । इति॑ । दु॒द्धा । म॑धुमिश्रेणेति॑ मधु - मि॒श्रेण॑ । अवे॑ति॑ । उ॒क्षति॑ ।
हु॒तादु॑ इति॑ हुत - अदः॑ । च । ए॒व । दे॒वान् । अ॒हुतादु॑ इत्य॑हुत - अदः॑ । च । यज॑मानः ।
प्री॒णाति॑ । ते । यज॑मानम् । प्री॒णन्ति॑ । दु॒द्धा । ए॒व । हु॒तादु॑ इति॑ हुत - अदः॑ । प्री॒णाति॑ ।
मधु॑षा । अ॒हुतादु॑ इत्य॑हुत - अदः॑ । ग्रा॒म्यम् । वै । ए॒तत् । अ॒न्नम् । यत् । दधि॑ । आ॒रण्यम्
। मधु॑ । यत् । दु॒द्धा । म॑धुमिश्रेणेति॑ मधु - मि॒श्रेण॑ । अ॒वोक्ष॑तीत्य॑व - उ॒क्षति॑ । उ॒भय॑स्य ।
अ॒वरु॑द्धया॒ इत्य॑व - रु॒ध्यै । गृमु॒ष्टिना॑ । अवे॑ति॑ । उ॒क्षति॑ । प्रा॒जाप॒त्य इति॑ प्राजा-प॒त्यः ।

TS 5.4.5.3

TS 5.4.5.3

Samhita Paata

वै गृमुष्टिः संयोनि॒त्वाय॒ द्वाभ्यां॑ प्रति॒ष्ठित्या॑ अनु॒परि॒चार॒-मवो॑क्ष॒त्य-परि॑वर्गमे॒वैनान्॑ प्रीणाति॒ वि वा ए॒ष
प्रा॒णैः प्र॒जया॑ प॒शुभिर्ऋ॒द्धय॑ते योऽग्निं॑ चि॒न्वन्ना॑धि॒क्राम॑ति प्रा॒णदा॑ अ॒पान॑दा इत्या॒ह प्रा॒णाने॒वाऽऽत्म॑न्
धत्ते॒ वर्चो॑दा वरि॒वोदा॑ इत्या॒ह प्र॒जा वै वर्चः॑ प॒शवो॑ वरि॒वः प्र॒जामे॒व प॒शूना॑त्मन् धत्तु॒ इन्द्रो॑ वृ॒त्रमे॒हन्तं॑
वृ॒त्रो - [ ]

Pada Paata

वै । गृमुष्टिः । संयोनि॒त्वायेति॑ सयोनि - त्वाय॑ । द्वाभ्या॑म् । प्रति॒ष्ठित्या॑ इति॒ प्रति - स्थि॒त्यै ।
अनु॒परि॒चार॒मित्यनु॑ - परि॒चार॑म् । अवेति॑ । उ॒क्षति॑ । अप॒रिवर्ग॑मित्यपरि॑ - वर्ग॑म् । ए॒व । ए॒नान्
। प्री॒णाति॑ । वीति॑ । वै । ए॒षः । प्रा॒णैरिति॑ प्र - अ॒नैः । प्र॒जयेति॑ प्र - जया॑ । प॒शुभिरिति॑
प॒शु - भिः । ऋ॒द्धय॑ते । यः । अ॒ग्निम् । चि॒न्वन् । अ॒धि॒क्राम॑तीत्यधि॑ - क्राम॑ति । प्रा॒णदा॑
इति॑ प्राण - दाः । अ॒पान॑दा इत्यपान - दाः । इति॑ । आ॒ह । प्रा॒णानिति॑ प्र - अ॒नान् । ए॒व
। आ॒त्मन् । ध॒त्ते । वर्चो॑दा इति॑ वर्चः - दाः । वरि॒वोदा॑ इति॑ वरिवः - दाः । इति॑ । आ॒ह
। प्र॒जेति॑ प्र - जा । वै । वर्चः॑ । प॒शवः॑ । वरि॒वः । प्र॒जामिति॑ प्र - जाम् । ए॒व । प॒शून् ।
आ॒त्मन् । ध॒त्ते । इन्द्रः॑ । वृ॒त्रम् । अ॒हन् । तम् । वृ॒त्रः ।

TS 5.4.5.4

TS 5.4.5.4

Samhita Paata

ह॒तः षोड॑शभि॒र्भोगै॑र॒सिना॑त् स ए॒ताम॒ग्रये॑ऽनीक॒वत् आहु॑तिम॒पश्य॑त् ताम॑जुहोत् तस्या॒ग्निर॑नी॒ कवा॑न्ध॒स्वेन॑
भा॒ग॒धेये॑न प्री॒तः षोड॑श॒धा वृ॒त्रस्य॑ भो॒गान॑प्य॒दह॑द् वै॒श्वक॑र्म॒णेन॑ पा॒प्मनो॑ निर॑मुच्यत् यद॒ग्रये॑ऽनीक॒वत्
आहु॑तिं जुहोत्य॒ग्निर॑वा-ऽस्यानी॒कवा॑न्ध॒स्वेन॑ भा॒ग॒धेये॑न प्री॒तः पा॒प्मान॑मपि॒ दह॑ति वै॒श्वक॑र्म॒णेन॑ पा॒प्मनो॑
नि॒र्मुच्य॑ते यं का॒मये॑त चि॒रं पा॒प्मनो॑ - [ ]

Pada Paata

ह॒तः । षोड॑शभि॒रिति॑ षोड॑श - भिः । भो॒गैः । अ॒सिना॑त् । सः । ए॒ताम् । अ॒ग्रये॑ । अ॒नीक॑वत्
इत्य॑नीक - व॒त्ते । आहु॑तिमि॒त्या - हु॒तिम् । अ॒पश्य॑त् । ताम् । अ॒जुहो॑त् । तस्य॑ । अ॒ग्निः ।
अ॒नीक॑वा॒नित्य॑नीक - वा॒न् । स्वेन॑ । भा॒ग॒धेये॑नेति॑ भा॒ग - धेये॑न । प्री॒तः । षोड॑श॒धेति॑ षोड॑श-धा
। वृ॒त्रस्य॑ । भो॒गान् । अपी॑ति॒ । अ॒दह॑त् । वै॒श्वक॑र्म॒णेनेति॑ वैश्व - क॒र्मणे॑न । पा॒प्मनः॑ । निरि॑ति॒
। अ॒मुच्य॑त् । यत् । अ॒ग्रये॑ । अ॒नीक॑वत् इत्य॑नीक - व॒त्ते । आहु॑तिमि॒त्या - हु॒तिम् । जुहो॑ति॒
। अ॒ग्निः । ए॒व । अ॒स्य । आ॒नीक॑वा॒नित्य॑नीक - वा॒न् । स्वेन॑ । भा॒ग॒धेये॑नेति॑ भा॒ग - धेये॑न ।
प्री॒तः । पा॒प्मान॑म् । अपी॑ति॒ । द॒हति॑ । वै॒श्वक॑र्म॒णेनेति॑ वैश्व - क॒र्मणे॑न । पा॒प्मनः॑ । निरि॑ति॒
। मु॒च्यते॑ । यम् । का॒मये॑त । चि॒रम् । पा॒प्मनः॑ ।

TS 5.4.5.5

TS 5.4.5.5

Samhita Paata

निर्मुच्येतेत्येकैकं तस्य जुहुयाच्चिरमेव पाप्मनो निर्मुच्यते यं कामयेत ताजक् पाप्मनो निर्मुच्येतेति
सर्वाणि तस्यानुद्रुत्य जुहुयात् ताजगेव पाप्मनो निर्मुच्यतेऽथो खलु नानैव सूक्ताभ्यां जुहोति नानैव
सूक्तयोर्वीर्यं दधात्यथो प्रतिष्ठित्यै ॥

Pada Paata

निरिति । मुच्येत । इति । एकैकमित्येक-एकम् । तस्य । जुहुयात् । चिरम् । एव । पाप्मनः
। निरिति । मुच्यते । यम् । कामयेत । ताजक् । पाप्मनः । निरिति । मुच्येत । इति ।
सर्वाणि । तस्य । अनुद्रुत्येत्यनु-द्रुत्यं । जुहुयात् । ताजक् । एव । पाप्मनः । निरिति । मुच्यते
। अथो इति । खलु । नाना । एव । सूक्ताभ्यामिति सु - उक्ताभ्याम् । जुहोति । नाना । एव
। सूक्तयोरिति सु - उक्तयोः । वीर्यम् । दधाति । अथो इति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै ॥

TS 5.4.6.1

TS 5.4.6.1

Samhita Paata

उदे॑नमु॒त्तरां॑ न॒येति॑ स॒मिध॑ आ द॒धाति॑ यथा॑ ज॒नं य॑तेऽव॒सं क॑रोति॑ ता॒दृगे॒व तत् ति॒स्र आ द॑धाति॑
 त्रि॒वृद्वा अ॒ग्निर्यावा॑ने॒वाग्नि॑स्तस्मै॑ भा॒ग॒धेयं॑ क॒रोत्यौदु॑म्बरी॒र्भव॑न्त्यू॒र्वा उ॑दु॒म्बर॑ ऊ॒र्जमे॒वास्मा॑ अपि॑
 द॒धात्यु॑दु॒ त्वा वि॒श्वे दे॒वा इत्या॑ह प्रा॒णा वै वि॒श्वे दे॒वाः प्रा॒णै - [ ]

Pada Paata

उ॒दि॒ति॑ । ए॒न॒म् । उ॒त्तरा॑मित्यु॒त् - त॒राम् । न॒य॒ । इति॑ । स॒मिध॑ इति॑ सं - इ॒धः । ए॒ति॑ ।
 द॒धा॒ति॑ । यथा॑ । ज॒न॒म् । य॒ते । अ॒व॒सम् । क॑रोति॑ । ता॒दृक् । ए॒व । तत् । ति॒स्रः ।
 ए॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । त्रि॒वृ॒दि॒ति॑ त्रि - वृ॒त् । वै । अ॒ग्निः । या॒वान् । ए॒व । अ॒ग्निः । तस्मै॑ ।
 भा॒ग॒धे॒य॒मि॒ति॑ भा॒ग - धे॒य॒म् । क॑रोति॑ । औ॒दु॒म्बरीः॑ । भ॒व॒न्ति॑ । ऊ॒र्क् । वै । उ॒दु॒म्ब॒रः॑ । ऊ॒र्ज॒म् ।
 । ए॒व । अ॒स्मै । अ॒पी॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । उ॒दि॒ति॑ । उ॒ । त्वा॒ । वि॒श्वे॑ । दे॒वाः । इति॑ । आ॒ह॒ ।
 । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । वै । वि॒श्वे॑ । दे॒वाः । प्रा॒णैरि॑ति॑ प्र - अ॒नैः ।

TS 5.4.6.2

TS 5.4.6.2

Samhita Paata

-रे॒वैन॑मु॒द्यच्छ॑ते ऽग्ने॑ भ॒रन्तु॑ चि॒त्तिभि॑रि॒त्याह॑ यस्मा॑ ए॒वैनं॑ चि॒त्तायो॑द्यच्छ॑ते ते॒नैवैनः॑ स॒म॒र्द्धय॑ति॒
 पञ्च॑ दि॒शो दै॒वीर्य॑म॒वन्तु॑ दे॒वीरि॑त्याह॑ दि॒शो ह्येषो॑ऽनु॒ प्र॒च्यव॑ते ऽपा॒मंति॑ दु॒र्म॒तिं बा॑ध॒माना॑ इत्या॑ह॒
 रक्ष॑साम॒प॒ह॒त्यै रा॒यस्पोषे॑ य॒ज्ञं॒पति॑-मा॒भज॑न्ती॒रि॒त्याह॑ प॒शवो॑ वै रा॒यस्पोषः॑ - [ ]

Pada Paata

ए॒व । ए॒न॒म् । उ॒दि॒ति॑ । य॒च्छ॒ते॒ । अ॒ग्नै॑ । भ॒र॑न्तु । चि॒त्ति॑भि॒रिति॑ चि॒त्ति॑ - भिः । इति॑ । आ॒ह॒ ।
 । य॒स्मै॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । चि॒त्ताय॑ । उ॒द्यच्छ॑तु इत्यु॒त्-य॒च्छ॑ते । तेन॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । स॒मि॒ति॑
 । अ॒र्द्ध॒य॒ति॑ । प॒ञ्च॑ । दि॒शः॑ । दै॒वीः॑ । य॒ज्ञम् । अ॒व॒न्तु॑ । दे॒वीः॑ । इति॑ । आ॒ह॒ । दि॒शः॑ ।
 हि । ए॒षः॑ । अ॒न्वि॒ति॑ । प्र॒च्य॒व॑तु इति॑ प्र - च्य॒व॑ते । अ॒पे॒ति॑ । अ॒म॒ति॒म् । दु॒र्म॒ति॒मि॒ति॑ दुः -
 म॒ति॒म् । बा॒ध॑मा॒नाः॑ । इति॑ । आ॒ह॒ । र॒क्ष॑सा॒म् । अ॒प॑ह॒त्या॒ इत्य॑प - ह॒त्यै॑ । रा॒यः॑ । पो॒ष॑ ।
 य॒ज्ञ॒प॒ति॒मि॒ति॑ य॒ज्ञ-प॒ति॒म् । आ॒भ॒ज॑न्ती॒रित्या॑ - भ॒ज॑न्तीः । इति॑ । आ॒ह॒ । प॒श॒वः॑ । वै । रा॒यः॑
 । पो॒षः॑ ।

TS 5.4.6.3**TS 5.4.6.3****Samhita Paata**

प॒शू॒ने॒वा॒व॑ रु॒न्धे॑ ष॒ङ्गि॒र॒ह॑रति ष॒ट् वा ऋ॒त॒व॑ ऋ॒तु॒भि॒रे॒वैन॑ः॒ हर॑ति द्वे प॒रि॒गृ॒ह्य॑वती भवतो र॒क्ष॑सा॒म॒प॑ह॒त्यै
 सूर्य॑र॒श्मि॒र॒ह॑रि॒केशः॑ पु॒र॒स्ता॒दि॒त्या॑ह प्र॒सू॒त्यै॑ ततः॑ पा॒व॒का आ॒शि॒षो॑ नो जुष॒न्ता॒मि॒त्या॒हान्न॑ वै पा॒व॒कोऽन्न॑मे॒वा॒व॑
 रु॒न्धे॑ दे॒वा॒सु॒राः॑ सँय॑त्ता आ॒स॒न् ते दे॒वा ए॒त-द॑प्र॒ति॒रथ॑-मप॒श्य॒न् तेन॑ वै तै प्र॒त्य - [ ]

Pada Paata

प॒शून् । ए॒व । अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे॑ । ष॒ङ्गि॒र॒ति॑ ष॒ट्-भिः॑ । ह॒र॒ति॑ । ष॒ट् । वै । ऋ॒त॒वः॑ ।

ऋतुभिरित्यूतु - भिः । एव । एनम् । हरति । द्वे इति । परिगृह्यवती इति परिगृह्य - वती ।
 भवतः । रक्षसाम् । अपहत्या इत्यप - हत्यै । सूर्यरश्मिरिति सूर्य - रश्मिः । हरिकेश इति
 हरि-केशः । पुरस्तात् । इति । आह । प्रसूत्या इति प्र-सूत्यै । ततः । पावकाः । आशिष
 इत्या - शिषः । नः । जुषन्ताम् । इति । आह । अन्नम् । वै । पावकः । अन्नम् । एव
 । अवेति । रुन्धे । देवासुरा इति देव-असुराः । संयन्ता इति सं - यन्ताः । आसन्न । ते ।
 देवाः । एतत् । अप्रतिरथमित्यप्रति - रथम् । अपश्यन् । तेन । वै । ते । अप्रति ।

TS 5.4.6.4

TS 5.4.6.4

Samhita Paata

-सुरानजयन् तदप्रतिरथस्या-प्रतिरथत्वं यदप्रतिरथं द्वितीयो होताऽन्वाहप्रत्येव तेन यजमानो भ्रातृव्यान्
 जयत्यथो अनभिजितमेवाभि जयति दशर्चं भवति दशाक्षरा विराड् विराजेमौ लोकौ विधृता
 वनयोल्लोकयोर्विधृत्या अथो दशाक्षरा विराडन्न विराड् विराज्येवान्नाद्ये प्रतितिष्ठत्यसदिव वा अन्तरिक्षमन्तरिक्षमिवा
 SS*ग्रीद्धमाग्रीद्धे - [ ]

Pada Paata

असुरान् । अजयन् । तत् । अप्रतिरथस्येत्यप्रति - रथस्य । अप्रतिरथत्वमित्यप्रतिरथ - त्वम्
 । यत् । अप्रतिरथमित्यप्रति-रथम् । द्वितीयः । होता । अन्वाहेत्यनु - आह । अप्रति । एव
 । तेन । यजमानः । भ्रातृव्यान् । जयति । अथो इति । अनभिजितमित्यनभि - जितम् ।
 एव । अभीति । जयति । दशर्चमिति दश - ऋचम् । भवति । दशाक्षरेति दश - अक्षरा

। वि॒राडि॑ति॒ वि - राट् । वि॒राजे॑ति॒ वि - राजा॑ । इ॒मौ । लो॒कौ । वि॒धृता॑वि॒ति वि - धृ॒तौ ।
 अ॒नयोः॑ । लो॒कयोः॑ । वि॒धृत्या॑ इति॒ वि - धृ॒त्यै । अथो॒ इति॑ । दश॑क्ष॒रेति॑ दश॑ - अ॒क्षरा॑ ।
 वि॒राडि॑ति॒ वि - राट् । अ॒न्नम् । वि॒राडि॑ति॒ वि - राट् । वि॒राजी॑ति॒ वि - राजि॑ । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑
 इत्य॑न्न - अद्यै॑ । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठति॑ । अ॒सत् । इ॒व । वै । अ॒न्तरि॑क्षम् । अ॒न्तरि॑क्षम् । इ॒व
 । आ॒ग्नीध्र॑मित्या॒ग्नि - इ॒ध्रम् । आ॒ग्नीध्र॑ इत्या॒ग्नि - इ॒द्धे ।

TS 5.4.6.5

TS 5.4.6.5

Samhita Paata

ऽश्मा॑नं॒ नि द॑धाति॒ स॒त्त्वाय॑ द्वाभ्यां॒ प्रति॑ष्ठित्यै॒ वि॒मानं॑ ए॒ष दि॒वो म॒द्ध्यं आ॒स्तु इत्या॑ह॒ व्ये॒वैतया॑
 मिमी॑ते॒ म॒द्ध्यं दि॒वो नि॒र्हितः॑ पृ॒श्निर॑श्मेत्या॒हान्नं॑ वै पृ॒थ्यन्न॑मे॒वाव॑ रु॒न्धे च॒त॒सृभि॑रा पु॒च्छां॑देति॒ च॒त्वारि॑
 छन्दा॑श्सि॒ छन्दो॑भिरे॒वेन्द्रं॑ वि॒श्वा अ॒वीवृ॑ध॒न्नित्या॑ह॒ वृद्धि॑मे॒वोपा॑वर्तते॒ वाजा॑ना॒ऽसृ॑त्पतिं॒ पति॑ - [ ]

Pada Paata

अश्मा॑नम् । नी॒ति । द॒धाति॑ । स॒त्त्वाये॑ति॒ सत् - त्वाय॑ । द्वाभ्या॑म् । प्र॒ति॑ष्ठित्या॒ इति॑ प्र॒ति -
 स्थि॒त्यै । वि॒मान॑ इति॒ वि - मानः॑ । ए॒षः । दि॒वः । म॒द्ध्यं । आ॒स्ते । इति॑ । आ॒ह । वी॒ति ।
 ए॒व । ए॒तया॑ । मिमी॑ते । म॒द्ध्यं । दि॒वः । नि॒र्हित॑ इति॒ नि - हि॒तः । पृ॒श्निः । अश्मा॑ । इति॑
 । आ॒ह । अ॒न्नम् । वै । पृ॒श्नि । अ॒न्नम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । च॒त॒सृभि॑रिति॒ च॒त॒सृभिः॑
 । एति॑ । पु॒च्छात् । एति॑ । च॒त्वारि॑ । छन्दा॑श्सि । छन्दो॑भि॒रिति॑ छन्दः॑ - भिः । ए॒व ।

इन्द्रम् । विश्वाः । अवीवृधन् । इति । आह । वृद्धिम् । एव । उपावर्तत इत्युप-आवर्तते ।
वाजांनाम् । सत्पतिमिति सत् - पतिम् । पतिम् ।

TS 5.4.6.6

TS 5.4.6.6

Samhita Paata

-मित्याहाऽन्नं वै वाजोऽन्नमेवाव रुन्धे सुम्रहूर्यज्ञो देवाः आ च वक्षदित्याह प्रजा वै पशवः सुम्र
प्रजामेव पशूनात्मन् धत्ते यक्षदग्निर्देवो देवाः आ च वक्षदित्याह स्वगाकृत्यै वाजस्य मा प्रसवेनौद्-
ग्राभेणोदग्रभीदित्याहासौ वा आदित्य उद्यन्तुद्ग्राभ एष ( ) निम्रोचन् निग्राभो ब्रह्मणैवाऽऽत्मानमुद्-
गृह्णाति ब्रह्मणा भ्रातृव्यं नि गृह्णाति ॥

Pada Paata

इति । आह । अन्नम् । वै । वाजः । अन्नम् । एव । अवेति । रुन्धे । सुम्रहूरिति सुम्र
- हूः । यज्ञः । देवान् । एति । च । वक्षत् । इति । आह । प्रजेति प्र - जा । वै ।
पशवः । सुम्रम् । प्रजामिति प्र - जाम् । एव । पशून् । आत्मन् । धत्ते । यक्षत् । अग्निः
। देवः । देवान् । एति । च । वक्षत् । इति । आह । स्वगाकृत्या इति स्वगा - कृत्यै ।
वाजस्य । मा । प्रसवेनेति प्र - सवेन । उद्ग्राभेणेत्युत्-ग्राभेण । उदिति । अग्रभीत् । इति
। आह । असौ । वै । आदित्यः । उद्यन्तित्युत् - यन् । उद्ग्राभ इत्युत् - ग्राभः । एषः ( )
। निम्रोचन्ति नि - म्रोचन् । निग्राभ इति नि - ग्राभः । ब्रह्मणा । एव । आत्मानम् ।
उद्गृह्णातीत्युत् - गृह्णाति । ब्रह्मणा । भ्रातृव्यम् । नीति । गृह्णाति ॥

TS 5.4.7.1

TS 5.4.7.1

Samhita Paata

प्राची॑मनु॒ प्रदि॑शं॒ प्रेहि॑ वि॒द्वानि॒त्याह॑ दे॒वल॒ोक-मे॒वैतयो॒पाव॑र्तते॒ क्रम॑द्ध॒मग्नि॑ना॒ नाक॑-मि॒त्याहे॒माने॒वैतया॑
लो॒कान् क्र॑मते॒ पृथि॑व्या अ॒हमु॒दन्तरि॑क्ष॒मा ऽरु॑ह॒मि॒त्याहे॒माने॒वैतया॑ लो॒कान्त्सु॑ स॒मारो॑हति॒ सुव॑र्यन्तो॒
नापै॑क्षन्त॒ इत्या॑ह सु॒वर्गमे॒वैतया॑ लो॒कमे॒त्यग्ने॑ प्रेहि॑ - [ ]

Pada Paata

प्राची॑म् । अन्वि॑ति । प्र॒दि॒शमि॑ति॒ प्र-दि॑शम् । प्रे॒ति । इ॒हि । वि॒द्वान् । इति॑ । आ॒ह ।
दे॒वलो॒कमि॑ति॒ देव - लो॒कम् । ए॒व । ए॒तया॑ । उ॒पाव॑र्तते॒ इत्यु॑प - आ॒वर्त॑ते । क्रम॑द्धम् ।
अ॒ग्निना॑ । नाक॑म् । इति॑ । आ॒ह । इ॒मान् । ए॒व । ए॒तया॑ । लो॒कान् । क्र॑मते॒ । पृथि॑व्याः
। अ॒हम् । उ॒दि॒ति । अ॒न्तरि॑क्षम् । ए॒ति । अ॒रु॒हम् । इति॑ । आ॒ह । इ॒मान् । ए॒व । ए॒तया॑
। लो॒कान् । स॒मारो॑ह॒तीति॑ सं - आ॒रो॒हति॑ । सु॒वः । यन्तः॑ । न । अपे॑ति । ई॒क्षन्ते॑ ।
इति॑ । आ॒ह । सु॒वर्गमि॑ति॒ सुवः - गम् । ए॒व । ए॒तया॑ । लो॒कम् । ए॒ति । अ॒ग्ने । प्रे॒ति । इ॒हि ।

TS 5.4.7.2

TS 5.4.7.2

Samhita Paata

प्रथ॑मो दे॒वय॑ता-मि॒त्याहो॑भ॒यैष्वे॑वैतयां दे॒वमनु॑ष्येषु चक्षु॑र्दधाति प॒ञ्चभि॑रधि॒ क्राम॑ति पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञो यावा॑ने॒व
य॒ज्ञस्तेन॑ स॒ह सु॑व॒र्गल॑ोकमेति॒ नक्तो॑षासेति॒ पुरोऽनु॑वा॒क्याम॑न्वाह॒ प्रत्या॑ अ॒ग्रे सह॑स्रा॒क्षेत्या॑ह साह॒स्रः
प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाप॑तेरा॒स्यै तस्मै॑ ते वि॒धेम॑ वाजा॒य स्वा॑हेत्या॒हान्नं॑ वै वा॒जोऽन्न॑मे॒वाव॑ - [ ]

Pada Paata

प्रथ॑मः । दे॒वय॑तामि॒ति दे॒व - य॑ताम् । इति॑ । आ॒ह । उ॒भये॑षु । ए॒व । ए॒तया॑ । दे॒वमनु॑ष्येष्वि॒ति
दे॒व - मनु॑ष्येषु । चक्षु॑ः । द॒धाति॑ । प॒ञ्चभि॑रिति॒ पञ्च॑ - भिः । अधी॑ति । क्राम॑ति । पाङ्क्तो॑ ।
य॒ज्ञः । यावा॑न् । ए॒व । य॒ज्ञः । तेन॑ । स॒ह । सु॑व॒र्गमि॒ति सु॒वः - ग॑म् । लो॒कम् । ए॒ति
। नक्तो॑षासा॑ । इति॑ । पुरोऽनु॑वा॒क्यामि॒ति पुरः॑ - अनु॑वा॒क्याम् । अन्वि॑ति । आ॒ह । प्र॒त्यै ।
अ॒ग्रे । सह॑स्रा॒क्षेति॑ सह॒स्र - अ॒क्षु । इति॑ । आ॒ह । साह॑स्रः । प्र॒जाप॑तिरिति॒ प्र॒जा - प॑तिः ।
प्र॒जाप॑तेरिति॒ प्र॒जा - प॑तेः । आ॒स्यै । तस्मै॑ । ते । वि॒धेम॑ । वाजा॒य । स्वा॑हा । इति॑ । आ॒ह
। अ॒न्नम् । वै । वा॒जः । अ॒न्नम् । ए॒व । अ॒वेति॑ ।

TS 5.4.7.3

TS 5.4.7.3

Samhita Paata

रुन्धे दुद्धः पूर्णामौदुम्बरीः स्वयमातृण्णायां जुहोत्यूर्ग्वै दद्धयूर्गुदुम्बरोऽसौ स्वयमातृण्णा ऽमुष्यामेवोर्जं
दधाति तस्मादमुतोऽर्वाचीमूर्जमुप जीवामस्तिसृभिः सादयति त्रिवृद्धा अग्निर्यावानेवाग्निस्तं प्रतिष्ठां
गमयति प्रेद्धो अग्ने दीदिहि पुरो न इत्यौदुम्बरीमा दधात्येषा वै सूमी कर्णकावत्येतया ह स्म - [ ]

Pada Paata

रुन्धे । दुद्धः । पूर्णाम् । औदुम्बरीम् । स्वयमातृण्णायामिति स्वयं - आतृण्णायाम् । जुहोति ।
ऊर्क । वै । दधि । ऊर्क । उदुम्बरः । असौ । स्वयमातृण्णेति स्वयं - आतृण्णा । अमुष्याम्
। एव । ऊर्जम् । दधाति । तस्मात् । अमुतः । अर्वाचीम् । ऊर्जम् । उपेति । जीवामः
। तिसृभिरिति तिसृ - भिः । सादयति । त्रिवृदिति त्रि - वृत् । वै । अग्निः । यावान् । एव
। अग्निः । तम् । प्रतिष्ठामिति प्रति-स्थाम् । गमयति । प्रेद्ध इति प्र - इद्धः । अग्ने । दीदिहि
। पुरः । नः । इति । औदुम्बरीम् । एति । दधाति । एषा । वै । सूमी । कर्णकावतीति
कर्णक - वति । एतया । ह । स्म ।

TS 5.4.7.4**TS 5.4.7.4****Samhita Paata**

वै देवा असुराणां शततृहाः स्तृहन्ति यदेतया समिधमादधाति वज्रमेवैतच्छतघ्नीं यजमानो
 भ्रातृव्याय प्रहरति स्तृत्या अच्छम्बद्वारं विधेम ते परमे जन्मन्नग्र इति वैकङ्कतीमा दधाति भा एवाव
 रुन्धे तां सवितुर्वरेण्यस्य चित्रामिति शमीमयीं शान्त्या अग्निर्वा ह वा अग्निचितं दुहेऽग्निचिद्वाऽग्निं
 दुहे तां - [ ]

Pada Paata

वै । देवाः । असुराणाम् । शततृहानिति शत-तृहान् । तृहन्ति । यत् । एतया ।
 समिधमिति सं - इधम् । आदधातीत्यां - दधाति । वज्रम् । एव । एतत् । शतघ्नीमिति शत
 - घ्नीम् । यजमानः । भ्रातृव्याय । प्रेतिं । हरति । स्तृत्यै । अच्छम्बद्वारमित्यच्छम्ब-कारम्
 । विधेम । ते । परमे । जन्मन्न । अग्रे । इति । वैकङ्कतीम् । एतिं । दधाति । भाः ।
 एव । अवेतिं । रुन्धे । ताम् । सवितुः । वरेण्यस्य । चित्राम् । इति । शमीमयीमिति
 शमी - मयीम् । शान्त्यै । अग्निः । वा । ह । वै । अग्निचितमित्यग्नि - चितम् । दुहे ।
 अग्निचिदित्यग्नि - चित् । वा । अग्निम् । दुहे । ताम् ।

TS 5.4.7.5

TS 5.4.7.5

Samhita Paata

संवितुर्वरेण्यस्य चित्रामित्याहैष वा अग्नेर्दोहस्तमस्य कण्वं एव श्रायसोऽवेत् तेन ह स्मैनः स दुहे
यदेतया समिधं-मादधात्यग्निचिदेव तदग्निं दुहे सप्त ते अग्ने समिधः सप्तजिह्वा इत्याह सप्तैवास्य
साप्तानि प्रीणाति पूर्णया जुहोति पूर्ण इव हि प्रजापतिः प्रजापते - [ ]

Pada Paata

संवितुः । वरेण्यस्य । चित्राम् । इति । आह । एषः । वै । अग्नेः । दोहः । तम् । अस्य
। कण्वः । एव । श्रायसः । अवेत् । तेन । ह । स्म । एनम् । सः । दुहे । यत् ।
एतया । समिधमिति सं - इधम् । आदधातीत्यां - दधाति । अग्निचिदित्याग्नि - चित् । एव ।
तत् । अग्निम् । दुहे । सप्त । ते । अग्ने । समिध इति सं - इधः । सप्त । जिह्वाः । इति
। आह । सप्त । एव । अस्य । साप्तानि । प्रीणाति । पूर्णया । जुहोति । पूर्णः । इव ।
हि । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । प्रजापतेरिति प्रजा - पतेः ।

TS 5.4.7.6

TS 5.4.7.6

Samhita Paata

-रास्यै न्यूनया जुहोति न्यूनाद्वि प्रजापतिः प्रजा असृजत प्रजानां सृष्ट्या अग्निर्देवेभ्यो निलायत स दिशोऽनु प्राऽविशज्जुह्वन्मनसा दिशो द्याये दिग्भ्य एवैनमव रुन्धे दृढा पुरस्ताज्जुहोत्या-ज्येनोपरिष्ठात् तेजश्चैवास्मा इन्द्रियं च समीची दधाति द्वादशकपालो वैश्वानरो भवति द्वादश मासाः संवत्सरः संवत्सरो-अग्निर्वैश्वानरः साक्षा - [ ]

Pada Paata

आस्यै । न्यूनयेति नि-ऊनया । जुहोति । न्यूनादिति नि - ऊनात् । हि । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । प्रजा इति प्र - जाः । असृजत । प्रजानामिति प्र - जानाम् । सृष्ट्यै । अग्निः । देवेभ्यः । निलायत । सः । दिशः । अनु । प्रेति । अविशत् । जुह्वत् । मनसा । दिशः । ध्यायेत् । दिग्भ्य इति दिक् - भ्यः । एव । एनम् । अवेति । रुन्धे । दृढा । पुरस्तात् । जुहोति । आज्येन । उपरिष्ठात् । तेजः । च । एव । अस्मै । इन्द्रियम् । च । समीची इति । दधाति । द्वादशकपाल इति द्वादश - कपालः । वैश्वानरः । भवति । द्वादश । मासाः । संवत्सर इति सं-वत्सरः । संवत्सर इति सं-वत्सरः । अग्निः । वैश्वानरः । साक्षादिति स - अक्षात् ।

TS 5.4.7.7

TS 5.4.7.7

Samhita Paata

-देव वैश्वानरमव रुन्धे यत् प्रयाजानूयाजान् कुर्याद्विकेस्तिः सा यज्ञस्य दर्विहोमं करोति यज्ञस्य

प्रतिष्ठित्यै राष्ट्रं वै वैश्वानरो विण्मरुतो वैश्वानरः हुत्वा मारुतान् जुहोति राष्ट्र एव विशमनु बद्धात्युच्चै-
 वैश्वानरस्याऽऽश्रावयत्युपांशु मारुतान् जुहोति तस्माद्-राष्ट्रं विशमतिं वदति मारुता भवन्ति मरुतो
 वै देवानां विशो देवविशेनैवास्मै मनुष्यविश ( ) -मव रुन्धे सप्त भवन्ति सप्तगणा वै मरुतो गणश
 एव विशमव रुन्धे गुणेन गुणमनुद्रुत्य जुहोति विशमेवास्मा अनुवर्तमानं करोति ॥

Pada Paata

एव । वैश्वानरम् । अवेति । रुन्धे । यत् । प्रयाजानूयाजानिति प्रयाज - अनूयाजान् । कुर्यात्
 । विकस्तिरिति वि - कस्तिः । सा । यज्ञस्य । दुर्विहोममिति दर्वि - होमम् । करोति । यज्ञस्य
 । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । राष्ट्रम् । वै । वैश्वानरः । विट् । मरुतः । वैश्वानरम्
 । हुत्वा । मारुताम् । जुहोति । राष्ट्रे । एव । विशम् । अन्विति । बद्धाति । उच्चैः ।
 वैश्वानरस्य । एति । श्रावयति । उपांश्वित्युप - अंशु । मारुतान् । जुहोति । तस्मात् ।
 राष्ट्रम् । विशम् । अतीति । वदति । मारुताः । भवन्ति । मरुतः । वै । देवानाम् । विशः
 । देवविशेनेति देव - विशेन । एव । अस्मै । मनुष्यविशमिति मनुष्य - विशम् ( ) । अवेति
 । रुन्धे । सप्त । भवन्ति । सप्तगणा इति सप्त - गणाः । वै । मरुतः । गणश इति गण -
 शः । एव । विशम् । अवेति । रुन्धे । गुणेन । गुणम् । अनुद्रुत्येत्यनु - द्रुत्य । जुहोति
 । विशम् । एव । अस्मै । अनुवर्तमानमित्यनु - वर्तमानम् । करोति ॥

TS 5.4.8.1

TS 5.4.8.1

Samhita Paata

वसो॒र्द्धा॑रां जुहोति॑ वसो॑र्मे॒ धारा॑ऽसृदिति॑ वा ए॒षा हू॑यते घृ॒तस्य॑ वा ए॒नमेषा॑ धारा॒ऽमुष्मिन्॑ लो॒के
पि॒न्व॑मा॒नोप॑ तिष्ठ॒त आज्ये॑न जुहोति॑ तेजो॒ वा आज्यं॑ तेजो॒ वसो॒र्द्धा॑रा तेज॑सै॒वास्मै॑ तेजो॒ऽव रु॒न्धेऽथो॑
कामा॒ वै वसो॒र्द्धा॑रा॒ कामा॑ने॒वाव॑ रु॒न्धे यं का॒मये॑त प्रा॒णान॑स्या॒न्नाद्यं॑ वि - [ ]

Pada Paata

वसोः॑ । धारा॑म् । जुहोति॑ । वसोः॑ । मे॒ । धारा॑ । अ॒सृत् । इति॑ । वै । ए॒षा । हू॑यते । घृ॒तस्य॑
। वै । ए॒नम् । ए॒षा । धारा॑ । अ॒मुष्मिन् । लो॒के । पि॒न्व॑माना । उपेति॑ । तिष्ठ॒ते । आज्ये॑न
। जुहोति॑ । तेजः॑ । वै । आज्य॑म् । तेजः॑ । वसोः॑ । धारा॑ । तेज॑सा । ए॒व । अ॒स्मै । तेजः॑
। अवेति॑ । रु॒न्धे । अथो॑ इति॑ । कामाः॑ । वै । वसोः॑ । धारा॑ । कामा॑न् । ए॒व । अवेति॑
। रु॒न्धे । यम् । का॒मये॑त । प्रा॒णानिति॑ प्र - अ॒नान् । अ॒स्य । अ॒न्नाद्य॑मित्य॑न्न - अद्य॑म् । वीति॑ ।

TS 5.4.8.2

TS 5.4.8.2

Samhita Paata

च्छि॑न्धामिति॑ वि॒ग्राहं॑ तस्य॑ जुहुयात् प्रा॒णाने॒वास्या॒न्नाद्यं॑ विच्छि॑नति॒ यं का॒मये॑त प्रा॒णान॑स्या॒न्नाद्यः॑ सं
त॑नुयामिति॑ सं त॑तां तस्य॑ जुहुयात् प्रा॒णाने॒वास्या॒न्नाद्यः॑ सं त॑नोति॒ द्वाद॑श द्वा॒दशानि॑ जुहोति॑ द्वा॒दश
मा॒साः स॑व॒थ्स्रः स॑व॒थ्स्रेणै॑ वास्मा॒ अन्न॑मव॑ रु॒न्धे ऽन्नं॑ च॒ मेऽक्षु॑च्च म॒ इत्या॑है तद् वा - [ ]

Pada Paata

छिन्ध्याम् । इति । विग्राहमिति वि - ग्राहम् । तस्य । जुहुयात् । प्राणानिति प्र - अनान् ।
 एव । अस्य । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । वीति । छिनत्ति । यम् । कामयेत । प्राणानिति
 प्र-अनान् । अस्य । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । समिति । तनुयाम् । इति । संततामिति सं -
 तताम् । तस्य । जुहुयात् । प्राणानिति प्र - अनान् । एव । अस्य । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम्
 । समिति । तनोति । द्वादश । द्वादशानि । जुहोति । द्वादश । मासाः । सँवत्सर इति
 सं-वत्सरः । सँवत्सरेणेति सं - वत्सरेण । एव । अस्मै । अन्नम् । अवेति । रुन्धे । अन्नम्
 । च । मे । अक्षुत् । च । मे । इति । आह । एतत् । वै ।

TS 5.4.8.3**TS 5.4.8.3****Samhita Paata**

अन्नस्य रूपः रूपेणैवान्नमव रुन्धे ऽग्निश्च म आपश्च म इत्याहैषा वा अन्नस्य योनिः सयोन्यैवान्नमव
 रुन्धे-ऽद्वेन्द्राणि जुहोति देवता एवाव रुन्धे यथ सर्वेषा-मर्द्धमिन्द्रः प्रति तस्मादिन्द्रो देवतानां
 भूयिष्ठभाक्तम् इन्द्रमुत्तरमाहेन्द्रियमेवास्मिन्नुपरिष्ठाद् दधाति यज्ञायुधानि जुहोति यज्ञो - [ ]

Pada Paata

अन्नस्य । रूपम् । रूपेण । एव । अन्नम् । अवेति । रुन्धे । अग्निः । च । मे । आपः
 । च । मे । इति । आह । एषा । वै । अन्नस्य । योनिः । सयोनीति स - योनि । एव ।

अन्नम् । अवेति । रुन्धे । अर्द्धेन्द्राणीत्यर्द्ध - इन्द्राणि । जुहोति । देवताः । एव । अवेति । रुन्धे । यत् । सर्वेषाम् । अर्द्धम् । इन्द्रः । प्रतीति । तस्मात् । इन्द्रः । देवतानाम् । भूयिष्ठभाक्तम् इति भूयिष्ठभाक्-तम् । इन्द्रम् । उत्तरमित्युत् -तरम् । आह । इन्द्रियम् । एव । अस्मिन् । उपरिष्ठात् । दुधाति । यज्ञायुधानीति यज्ञ-आयुधानि । जुहोति । यज्ञः ।

TS 5.4.8.4

TS 5.4.8.4

Samhita Paata

वै यज्ञायुधानि यज्ञमेवाव रुन्धेऽथो एतद्वै यज्ञस्य रूपः रूपेणैव यज्ञमव रुन्धे ऽवभृथश्च मे स्वगाकारश्च म इत्याह स्वगाकृत्या अग्निश्च मे घर्मश्च म इत्याहैतद् वै ब्रह्मवर्चसस्य रूपः रूपेणैव ब्रह्मवर्चसमव रुन्ध ऋक्च मे सामं च म इत्याहै - [ ]

Pada Paata

वै । यज्ञायुधानीति यज्ञ-आयुधानि । यज्ञम् । एव । अवेति । रुन्धे । अथो इति । एतत् । वै । यज्ञस्य । रूपम् । रूपेण । एव । यज्ञम् । अवेति । रुन्धे । अवभृथ इत्यव - भृथः । च । मे । स्वगाकार इति स्वगा - कारः । च । मे । इति । आह । स्वगाकृत्या इति स्वगा - कृत्यै । अग्निः । च । मे । घर्मः । च । मे । इति । आह । एतत् । वै । ब्रह्मवर्चसस्येति ब्रह्म - वर्चसस्य । रूपम् । रूपेण । एव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । अवेति । रुन्धे । ऋक् । च । मे । सामं । च । मे । इति । आह ।

TS 5.4.8.5

TS 5.4.8.5

Samhita Paata

-तद्वै छन्दसां रूपं रूपेणैव छन्दांस्यव रुन्धे गर्भाश्च मे वृथाश्च म इत्याहैतद् वै पशूनां रूपं रूपेणैव पशून्व रुन्धे कल्पान् जुहोत्य कृत्तस्य कृत्त्यै युग्मदयुजे जुहोति मिथुनत्वायौ-त्तरावती भवतोऽभिक्रान्त्या एकां च मे तिस्रश्च म इत्याह देवछन्दसं वा एकां च तिस्रश्च - [ ]

Pada Paata

एतत् । वै । छन्दसाम् । रूपम् । रूपेण । एव । छन्दांसि । अवेति । रुन्धे । गर्भाः । च । मे । वृथाः । च । मे । इति । आह । एतत् । वै । पशूनाम् । रूपम् । रूपेण । एव । पशून् । अवेति । रुन्धे । कल्पान् । जुहोति । अकृत्तस्य । कृत्त्यै । युग्मदयुजे इति युग्मत् - अयुजे । जुहोति । मिथुनत्वायेति मिथुन - त्वाय । उत्तरावती इत्युत्तरा-वती । भवतः । अभिक्रान्त्या इत्यभि - क्रान्त्यै । एकां । च । मे । तिस्रः । च । मे । इति । आह । देवछन्दसमिति देव - छन्दसम् । वै । एकां । च । तिस्रः । च ।

TS 5.4.8.6

TS 5.4.8.6

Samhita Paata

मनुष्यछन्दुसं चतस्रश्चाष्टौ च देवछन्दुसं चैव मनुष्य छन्दुसश्चाव रुन्ध आ त्रयस्त्रिंशतो जुहोति
 त्रयस्त्रिंशद्वै देवता देवता एवाव रुन्ध आऽष्टाचत्वारिंशतो जुहोत्यष्टाचत्वारिंशदक्षरा जगती
 जागताः पशवो जगत्यैवास्मै पशून् रुन्धे वाजंश्च प्रसवश्चेति द्वादशं जुहोति द्वादश मासाः संवत्सरः
 संवत्सर एव प्रति तिष्ठति ॥

Pada Paata

मनुष्यछन्दुसमिति मनुष्य - छन्दुसम् । चतस्रः । च । अष्टौ । च । देवछन्दुसमिति देव -
 छन्दुसम् । च । एव । मनुष्यछन्दुसमिति मनुष्य - छन्दुसम् । च । अवेति । रुन्धे । एति
 । त्रयस्त्रिंशत् इति त्रयः - त्रिंशत् । जुहोति । त्रयस्त्रिंशदिति त्रयः - त्रिंशत् । वै ।
 देवताः । देवताः । एव । अवेति । रुन्धे । एति । अष्टाचत्वारिंशत् इत्यष्टा - चत्वारिंशत्
 । जुहोति । अष्टाचत्वारिंशदक्षरेत्यष्टाचत्वारिंशत्-अक्षरा । जगती । जागताः । पशवः ।
 जगत्या । एव । अस्मै । पशून् । अवेति । रुन्धे । वाजः । च । प्रसव इति प्र-सवः ।
 च । इति । द्वादशम् । जुहोति । द्वादश । मासाः । संवत्सर इति सं - वत्सरः । संवत्सर
 इति सं - वत्सरे । एव । प्रतीति । तिष्ठति ॥

TS 5.4.9.1

TS 5.4.9.1

Samhita Paata

अग्निर्देवेभ्यो ऽपौक्रामद्-भागधेयमिच्छमानस्तं देवा अब्रुवन्नुप न आ वर्तस्व हव्यं नो वृहेति

सोऽब्रवीद्-वरं वृणै मह्यमेव वाजप्रसवीयं जुहवन्निति तस्मादग्रये वाजप्रसवीयं जुहति यद्-वाजप्रसवीयं
जुहोत्यग्निमेव तद्-भागधेयेन समर्द्धयत्यथो अभिषेक एवास्य स चतुर्दशभिर्जुहोति सप्त ग्राम्या
ओषधयः सप्ता - [ ]

Pada Paata

अग्निः । देवेभ्यः । अपेति । अक्रामत् । भागधेयमिति भाग-धेयम् । इच्छमानः । तम्
। देवाः । अब्रुवन् । उपेति । नः । एति । वर्तस्व । हव्यम् । नः । वह । इति
। सः । अब्रवीत् । वरम् । वृणै । मह्यम् । एव । वाजप्रसवीयमिति वाज - प्रसवीयम्
। जुहवन् । इति । तस्मात् । अग्रये । वाजप्रसवीयमिति वाज - प्रसवीयम् । जुहति ।
यत् । वाजप्रसवीयमिति वाज - प्रसवीयम् । जुहोति । अग्निम् । एव । तत् । भागधेयेनेति
भाग - धेयेन । समिति । अर्द्धयति । अथो इति । अभिषेक इत्यभि - सेकः । एव ।
अस्य । सः । चतुर्दशभिरिति चतुर्दश - भिः । जुहोति । सप्त । ग्राम्याः । ओषधयः । सप्त ।

TS 5.4.9.2

TS 5.4.9.2

Samhita Paata

.*ऽऽरण्या उभर्याषामवरुद्ध्या अन्नस्यान्नस्य जुहोत्यन्नस्यान्नस्या-वरुद्ध्या औदुम्बरेण सुवेण जुहोत्यूर्वा
उदुम्बर ऊर्गन्नमूर्जैवास्मा ऊर्जमन्नमव रुन्धे ऽग्निर्यै देवानां-मभिषिक्तोऽग्निचिन्-मनुष्याणां तस्मादग्निचिद्-
वरं षति न धावेदवरुद्धः ह्यस्या-न्नमन्नमिव खलु वै वरु षं यद्वावेदुन्नाद्-याद्वावेदुपावर्तेता-न्नाद्यमेवाभ्यु

- [ ]

Pada Paata

आ॒र॒ण्याः । उ॒भयी॑षाम् । अ॒वरु॑द्ध्या इत्य॒व - रु॑द्ध्यै । अ॒न्नस्या॒न्नस्ये॒त्यन्न॑स्य - अ॒न्नस्य॑ । जु॒होति॑ ।
 । अ॒न्नस्या॒न्नस्ये॒त्यन्न॑स्य - अ॒न्नस्य॑ । अ॒वरु॑द्ध्या इत्य॒व - रु॑द्ध्यै । औ॒दु॒बरे॑ण । सु॒वेण॑ । जु॒होति॑ ।
 । ऊ॒र्क् । वै । उ॒दु॒ब॒रं॑ । ऊ॒र्क् । अ॒न्नम् । ऊ॒र्जा । ए॒व । अ॒स्मै । ऊ॒र्जम् । अ॒न्नम् ।
 अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । अ॒ग्निः । वै । दे॒वाना॑म् । अ॒भिषि॑क्त इत्य॒भि - सि॒क्तः । अ॒ग्नि॒चिदि॒त्याग्नि॑
 - चि॒त् । म॒नुष्या॑णाम् । तस्मा॑त् । अ॒ग्नि॒चिदि॒त्याग्नि॑ - चि॒त् । व॒र॒ष॒ति॒ । न । धा॒वेत् ।
 अ॒वरु॑द्धमित्य॒व - रु॑द्धम् । हि । अ॒स्य॑ । अ॒न्नम् । अ॒न्नम् । इ॒व । ख॒लु॑ । वै । व॒र॒ष॒म् ।
 यत् । धा॒वेत् । अ॒न्नाद्या॑दित्य॒न्न - अ॒द्यात् । धा॒वेत् । उ॒पाव॑र्तेतेत्य॒प-आ॒व॑र्तेत । अ॒न्नाद्या॑मित्य॒न्न
 - अ॒द्याम् । ए॒व । अ॒भीति॑ ।

TS 5.4.9.3**TS 5.4.9.3****Samhita Paata**

-पा॒व॑र्तते न॒क्तो॒षासे॑ति कृ॒ष्णायै॑ श्वे॒तव॑त्सायै॒ पय॑सा जु॒होत्य॑ह्वै॒वास्मै॑ रा॒त्रिं प्र॑दा॒पय॑ति रा॒त्रियाऽह॑र॒होरा॒त्रे
 ए॒वास्मै॑ प्र॒त्ते का॒मम॑न्नाद्यं दुहा॒ते रा॒ष्ट्रभृ॑तो जु॒होति॑ रा॒ष्ट्रमे॒वाव॑ रु॒न्धे ष॒ड्विर्जु॑होति ष॒ड्वा ऋ॒तव॑ ऋ॒तुष्वे॒व
 प्र॒ति॒तिष्ठ॑ति भु॒व॑नस्य प॒त॒ इति॑ रथ॒मुखे॑ प॒ञ्चाऽऽहु॑तीर्जु॒होति॑ व॒ज्रो वै रथो॑ व॒ज्रेणै॒व दि॒शो - [ ]

Pada Paata

उपावर्ततु इत्युप - आवर्तते । नक्तोषासां । इति । कृष्णायै । श्वेतवन्धसाया इति श्वेत - वन्धसायै । पयसा । जुहोति । अह्ना । एव । अस्मै । रात्रिम् । प्रेति । दापयति । रात्रिया । अहः । अहोरात्रे इत्यहः - रात्रे । एव । अस्मै । प्रत्ते इति । कामम् । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । दुहाते इति । राष्ट्रभृत इति राष्ट्र - भृतः । जुहोति । राष्ट्रम् । एव । अवेति । रुन्धे । षड्भिरिति षट् - भिः । जुहोति । षट् । वै । ऋतवः । ऋतुषु । एव । प्रतीति । तिष्ठति । भुवनस्य । पते । इति । रथमुख इति रथ - मुखे । पञ्च । आहुतीरित्या - हुतीः । जुहोति । वज्रः । वै । रथः । वज्रेण । एव । दिशः ।

TS 5.4.9.4**TS 5.4.9.4****Samhita Paata**

-ऽभि जयत्यग्निचितः ह वा अमुष्मिन् लोके वातोऽभि पवते वातनामानि जुहोत्यभ्येवैनमुष्मिन् लोके वातः पवते त्रीणि जुहोति त्रय इमे लोका एभ्य एव लोकेभ्यो वातमव रुन्धे समुद्रोऽसि नभस्वानित्याहैतद्वै वातस्य रूपं रूपेणैव वातमव रुन्धे ऽञ्जलिना जुहोति न ह्येतेषामन्यथा ( ) ऽऽहुतिरवकल्पते ॥

Pada Paata

अ॒भी॒ति॑ । ज॒य॒ति॑ । अ॒ग्नि॒चित॒मित्य॑ग्नि - चित॑म् । ह॒ । वै । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के । वा॒तः ।
 । अ॒भी॒ति॑ । प॒व॒ते । वा॒त॒ना॒मा॒नी॒ति॑ वा॒त - ना॒मा॒नि॑ । जु॒हो॒ति॑ । अ॒भी॒ति॑ । ए॒व । ए॒न॒म् ।
 अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के । वा॒तः । प॒व॒ते । त्री॒णि॑ । जु॒हो॒ति॑ । त्रयः॑ । इ॒मे । लो॒काः । ए॒भ्यः ।
 ए॒व । लो॒के॒भ्यः । वा॒त॑म् । अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे । स॒मु॒द्रः । अ॒सि॑ । नभ॑स्वान् । इति॑ । आ॒ह॒
 । ए॒तत् । वै । वा॒त॑स्य । रू॒पम् । रू॒पे॒ण॑ । ए॒व । वा॒त॑म् । अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे । अ॒ञ्जलि॑ना॒
 । जु॒हो॒ति॑ । न । हि । ए॒तेषा॑म् । अ॒न्यथा॑ ( ) । आहु॑तिरित्या - हु॒तिः । अ॒व॒कल्प॑त॒ इत्य॑व
 - कल्प॑ते ॥

TS 5.4.10.1

TS 5.4.10.1

Samhita Paata

सु॒व॒र्गा॒य॒ वै लो॒का॒य॑ दे॒व॒र॒थो यु॑ज्यते यत्रा॒कू॒ता॒य॑ म॒नु॒ष्य॒र॒थ ए॒ष खलु॑ वै दे॒व॒र॒थो यद॑ग्नि॒र॒ग्निं यु॑नज्मि
 शव॑सा घृ॒ते॒ने॒त्या॒ह यु॑नक्त्ये॒वैन॑ स ए॒नं यु॑क्तः सु॒व॒र्गं लो॒क॒म॒भि व॑हति यथ॒ सर्वा॑भिः प॒ञ्चभि॑र्यु॒ज्याद्-
 यु॒क्तोऽस्या॑ऽग्निः प्रच्यु॑तः स्या॒दप्र॑ति॒ष्ठिता॒ आहु॑तयः स्युरप्र॑ति॒ष्ठिताः स्तो॒मा अ॒प्रति॑ष्ठितान्यु॒क्थानि॑
 ति॒सृभिः॑ प्रा॒तस्स॒व॒नेऽभि मृ॑शति त्रि॒वृ - [ ]

Pada Paata

सु॒व॒र्गा॒येति॑ सु॒वः - गा॒य॑ । वै । लो॒का॒य॑ । दे॒व॒र॒थ इति॑ दे॒व - र॒थः । यु॑ज्यते । यत्रा॒कू॒ता॒येति॑
 यत्र - आ॒कू॒ता॒य॑ । म॒नु॒ष्य॒र॒थ इति॑ म॒नु॒ष्य - र॒थः । ए॒षः । खलु॑ । वै । दे॒व॒र॒थ इति॑ दे॒व -

रथः । यत् । अग्निः । अग्निम् । युनज्मि । शवंसा । घृतेन । इति । आह । युनक्ति ।
 एव । एनम् । सः । एनम् । युक्तः । सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकम् । अभीति । वहति ।
 यत् । सर्वाभिः । पञ्चभिरिति पञ्च - भिः । युञ्ज्यात् । युक्तः । अस्य । अग्निः । प्रच्युत
 इति प्र - च्युतः । स्यात् । अप्रतिष्ठिता इत्यप्रति - स्थिताः । आहुतय इत्या - हुतयः । स्युः
 । अप्रतिष्ठिता इत्यप्रति - स्थिताः । स्तोमाः । अप्रतिष्ठितानीत्यप्रति - स्थितानि । उक्थानि ।
 तिसृभिरिति तिसृ - भिः । प्रातस्सवन इति प्रातः - सवने । अभीति । मृशति । त्रिवृदिति त्रि
 - वृत् ।

TS 5.4.10.2

TS 5.4.10.2

Samhita Paata

-द्वा अग्निर्यावानेवा-ग्निस्तं युनक्ति यथाऽनसि युक्त आधीयत एवमेव तत् प्रत्याहुतयस्तिष्ठन्ति प्रति
 स्तोमाः प्रत्युक्थानि यज्ञायज्ञियस्य स्तोत्रे द्वाभ्यामभि मृशत्येतावान् वै यज्ञो यावानग्निष्टोमो भूमा
 त्वा अस्यात् ऊर्द्धः क्रियते यावानेव यज्ञस्तमन्तुतौ ऽन्वारोहति द्वाभ्यां प्रतिष्ठित्या एकयाऽप्रस्तुतं
 भवत्यथा - [ ]

Pada Paata

वै । अग्निः । यावान् । एव । अग्निः । तम् । युनक्ति । यथा । अनसि । युक्ते । आधीयत्
 इत्या - धीयते । एवम् । एव । तत् । प्रतीति । आहुतय इत्या - हुतयः । तिष्ठन्ति । प्रतीति

। स्तोमाः । प्रतीतिं । उक्थानि । यज्ञायज्ञियस्य । स्तोत्रे । द्वाभ्याम् । अभीतिं । मृशति ।
 एतावान् । वै । यज्ञः । यावान् । अग्निष्टोम इत्यग्नि - स्तोमः । भूमा । तु । वै । अस्य ।
 अतः । ऊर्ध्वः । क्रियते । यावान् । एव । यज्ञः । तम् । अन्ततः । अन्वारोहतीत्यनु
 - आरोहति । द्वाभ्याम् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । एकया । अप्रस्तुतमित्यप्र-स्तुतम् ।
 भवति । अथ ।

TS 5.4.10.3

TS 5.4.10.3

Samhita Paata

-भि मृशत्युपैनुमुत्तरो यज्ञो नमत्यथो संतत्यै प्र वा एषोऽस्मान् लोकाच्च्यवते योऽग्निं चिनुते न वा
 एतस्यानिष्टक आहुतिरिव कल्पते यां वा एषोऽनिष्टक आहुतिं जुहोति स्रवति वै सा तां स्रवन्तीं
 यज्ञोऽनु परा भवति यज्ञं यजमानो यत् पुनश्चितिं चिनुत आहुतीनां प्रतिष्ठित्यै प्रत्याहुतयस्तिष्ठन्ति
 - [ ]

Pada Paata

अभीतिं । मृशति । उपेति । एनुम् । उत्तर इत्युत् - तः । यज्ञः । नमति । अथो इति ।
 संतत्या इति सं - तत्यै । प्रेति । वै । एषः । अस्मात् । लोकात् । च्यवते । यः । अग्निम्
 । चिनुते । न । वै । एतस्य । अनिष्टके । आहुतिरित्या - हुतिः । अवेति । कल्पते । याम्
 । वै । एषः । अनिष्टके । आहुतिमित्या - हुतिम् । जुहोति । स्रवति । वै । सा । ताम्
 । स्रवन्तीम् । यज्ञः । अनु । परेति । भवति । यज्ञम् । यजमानः । यत् । पुनश्चितिमिति

पुनः - चि॒तिम् । चि॒नुते । आहु॑तीना॒मित्या॒हुती॑ना॒म् । प्रति॑ष्ठित्या॒ इति॑ प्रति॒-स्थि॒त्यै । प्रती॑तिं ।
। आहु॑तय॒ इत्या - हु॒तयः॑ । तिष्ठ॑न्ति ।

TS 5.4.10.4

TS 5.4.10.4

Samhita Paata

न य॒ज्ञः प॑रा॒भव॑न्ति॒ न यज॑मानो ऽष्टावु॑पं दधात्य॒ष्टाक्ष॑रा गाय॒त्री गा॑य॒त्रेणै॒वैनं॑ छन्द॑सा चिनुते॒ यदेका॑दश॒ त्रैष्टु॑भेन॒ यद् द्वा॑दश॒ जाग॑तेन॒ छन्दो॑भिरे॒वैनं॑ चिनुते नपा॒त्को वैनामै॑षोऽग्निर्यत् पुन॑श्चि॒तिर्य॑ एवं वि॒द्वान् पुन॑श्चि॒तिं चि॑नुत आ तृतीया॒त् पुरु॑षा॒दन्न॑मत्ति॒ यथा॒ वै पुन॑रा॒धेय॑ एवं पुन॑श्चि॒तिर्योऽग्न्या॒धेये॑न॒ न - [ ]

Pada Paata

न । य॒ज्ञः । प॑रा॒भव॑न्तीति॒ परा - भव॑न्ति । न । यज॑मानः । अ॒ष्टौ । उपे॑तिं । दुधा॒ति । अ॒ष्टाक्ष॑रेत्य॒ष्टा - अ॒क्षरा॑ । गा॒य॒त्री । गा॒य॒त्रेण॑ । ए॒व । ए॒नम् । छन्द॑सा । चि॒नुते॑ । यत् । एका॑दश । त्रैष्टु॑भेन । यत् । द्वा॑दश । जाग॑तेन । छन्दो॑भि॒रिति॑ छन्दः - भिः । ए॒व । ए॒नम् । चि॒नुते॑ । न॒पा॒त्कः । वै । नाम॑ । ए॒षः । अ॒ग्निः । यत् । पुन॑श्चि॒तिरिति॑ पुनः - चि॒तिः । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । पुन॑श्चि॒तिमिति॑ पुनः - चि॒तिम् । चि॒नुते॑ । ए॒ति । तृतीया॑त् । पुरु॑षात् । अ॒न्नम् । अ॒त्ति । यथा॑ । वै । पुन॑रा॒धेय॑ इति॑ पुनः - आ॒धेयः॑ । ए॒वम् । पुन॑श्चि॒तिरिति॑ पुनः - चि॒तिः । यः । अ॒ग्न्या॒धेये॑नेत्य॒ग्नि-आ॒धेये॑न । न ।

TS 5.4.10.5**TS 5.4.10.5****Samhita Paata**

धोति॑ स पुन॑रा॒धेय॑मा ध॑त्ते योऽग्निं॑ चित्वा न॒द्धोति॑ स पुन॑श्चितिं चिनुते॑ यत् पुन॑श्चितिं चिनुत॑
 ऋद्ध्या॑ अथो॒ खल्वाहु॑र्न चे॒तव्येति॑ रु॒द्रो वा ए॒ष यदु॑ग्निर्यथा॑ व्या॒घ्रः सु॒प्तं बो॒धय॑ति ता॒दृगे॒व
 तदथो॒ खल्वाहु॑श्चे॒तव्येति॑ यथा॒ वसी॑या॒सं भा॒गधे॑येन बो॒धय॑ति ता॒दृगे॒व तन्मनु॑र॒ग्निम॑चिनुत॑ ( )
 तेन॑ नाऽऽ*द्धो॑त्स ए॒तां पुन॑श्चितिम॑पश्यत् ताम॑चिनुत॑ तया॒ वै स आ॑द्धो॒द्यत् पुन॑श्चितिं चिनुत॑ ऋद्ध्यै॑
 ॥

Pada Paata

ऋ॒धोति॑ । सः । पुन॑रा॒धेय॑मिति पुनः-आ॒धेय॑म् । एति॑ । ध॑त्ते । यः । अ॒ग्निम् । चित्वा । न
 । ऋ॒द्धोति॑ । सः । पुन॑श्चितिमिति पुनः - चि॒तिम् । चिनु॑ते । यत् । पुन॑श्चितिमिति पुनः -
 चि॒तिम् । चिनु॑ते । ऋ॒द्ध्यै । अथो॒ इति॑ । खलु॑ । आ॒हुः । न । चे॒तव्य॑ । इति॑ । रु॒द्रः ।
 वै । ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः । यथा॑ । व्या॒घ्रम् । सु॒प्तम् । बो॒धय॑ति । ता॒दृक् । ए॒व । तत् ।
 अथो॒ इति॑ । खलु॑ । आ॒हुः । चे॒तव्य॑ । इति॑ । यथा॑ । वसी॑या॒सम् । भा॒गधे॑येनेति भा॒ग -
 धे॒येन॑ । बो॒धय॑ति । ता॒दृक् । ए॒व । तत् । मनु॑ः । अ॒ग्निम् । अ॒चिनु॑त् ( ) । तेन॑ । न ।
 आ॒द्धो॑त् । सः । ए॒ताम् । पुन॑श्चितिमिति पुनः - चि॒तिम् । अ॒पश्य॑त् । ताम् । अ॒चिनु॑त् ।
 तया॑ । वै । सः । आ॒द्धो॑त् । यत् । पुन॑श्चितिमिति पुनः - चि॒तिम् । चिनु॑ते । ऋ॒द्ध्यै ॥

TS 5.4.11.1**TS 5.4.11.1****Samhita Paata**

छन्द्श्चितं चिन्वीत पशुकांमः पशवो वै छन्दाश्सि पशुमानेव भवति श्येनचितं चिन्वीत सुवर्गकांमः
 श्येनो वै वयसां पतिष्ठः श्येन एव भूत्वा सुवर्गं लोकं पतति कङ्कचितं चिन्वीत यः कामयेत
 शीरूषण्वानमुष्मिन् लोके स्यामिति शीरूषण्वानेवाऽमुष्मिन् लोके भवत्यलजचितं चिन्वीत चतुस्सीतं
 प्रतिष्ठाकांमश्चतस्रो दिशो दिक्ष्वेव प्रति तिष्ठति प्रौगचितं चिन्वीत भ्रातृव्यवान् प्रै - [ ]

Pada Paata

छन्द्श्चितमिति छन्दः - चितम् । चिन्वीत । पशुकांम इति पशु - कामः । पशवः । वै ।
 छन्दाश्सि । पशुमानिति पशु-मान् । एव । भवति । श्येनचितमिति श्येन - चितम् । चिन्वीत
 । सुवर्गकांम इति सुवर्ग - कामः । श्येनः । वै । वयसाम् । पतिष्ठः । श्येनः । एव ।
 भूत्वा । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । पतति । कङ्कचितमिति कङ्क - चितम् । चिन्वीत
 । यः । कामयेत । शीरूषण्वानिति शीरूषण् - वान् । अमुष्मिन् । लोके । स्याम् । इति ।
 शीरूषण्वानिति शीरूषण् - वान् । एव । अमुष्मिन् । लोके । भवति । अलजचितमित्यलज -
 चितम् । चिन्वीत । चतुस्सीतमिति चतुः - सीतम् । प्रतिष्ठाकांम इति प्रतिष्ठा-कामः । चतस्रः
 । दिशः । दिक्षु । एव । प्रतीति । तिष्ठति । प्रौगचितमिति प्रौग - चितम् । चिन्वीत ।
 भ्रातृव्यवानिति भ्रातृव्य - वान् । प्रैति ।

TS 5.4.11.2

TS 5.4.11.2

Samhita Paata

-व भ्रातृव्यान् नुदत उभयतः प्रौगं चिन्वीतयः कामयेत प्रजातान् भ्रातृव्यान् नुदेय प्रति जनिष्यमाणानिति
 प्रैव जातान् भ्रातृव्यान् नुदते प्रति जनिष्यमाणान् रथचक्रचितं चिन्वीत भ्रातृव्यवान् वज्रो वै रथो
 वज्रमेव भ्रातृव्येभ्यः प्रहरति द्रोणचितं चिन्वीतान्नकामो द्रोणे वा अन्नं भ्रियते सयोन्येवान्नमव रुन्धे
 समूह्यं चिन्वीत पशुकामः पशुमानेव भवति - [ ]

Pada Paata

एव । भ्रातृव्यान् । नुदते । उभयतः प्रउगमित्युभयतः - प्रउगम् । चिन्वीत । यः । कामयेत
 । प्रैति । जातान् । भ्रातृव्यान् । नुदेय । प्रतीति । जनिष्यमाणान् । इति । प्रैति । एव ।
 जातान् । भ्रातृव्यान् । नुदते । प्रतीति । जनिष्यमाणान् । रथचक्रचितमिति रथचक्र - चितम्
 । चिन्वीत । भ्रातृव्यवानिति भ्रातृव्य - वान् । वज्रः । वै । रथः । वज्रम् । एव । भ्रातृव्येभ्यः
 । प्रैति । हरति । द्रोणचितमिति द्रोण - चितम् । चिन्वीत । अन्नकाम इत्यन्न-कामः । द्रोणे
 । वै । अन्नम् । भ्रियते । सयोनीति स-योनि । एव । अन्नम् । अवेति । रुन्धे । समूह्यमिति
 सं - ऊह्यम् । चिन्वीत । पशुकाम इति पशु - कामः । पशुमानिति पशु -मान् । एव । भवति ।

TS 5.4.11.3**TS 5.4.11.3****Samhita Paata**

परिचाय्यं चिन्वीतु ग्रामकामो ग्राम्येव भवति श्मशानचितं चिन्वीतु यः कामयेत पितृलोक ऋद्ध्यामिति
 पितृलोक एवद्धोति विश्वामित्रजमदग्नी वसिष्ठेनाऽस्पद्धेताः स एता जमदग्निर्विहव्या अपश्यत् ता
 उपाधत्ता ताभिर्वै स वसिष्ठस्येन्द्रियं वीर्यमवृद्धं यद्-विहव्या उपदधातीन्द्रियमेव ताभिर्वीर्यं यजमानो
 भ्रातृव्यस्य वृद्धे होतुर्द्विष्णियु उप दधाति यजमानायतनं वै - [ ]

Pada Paata

परिचाय्यमिति परि - चाय्यम् । चिन्वीतु । ग्रामकाम इति ग्राम - कामः । ग्रामी । एव
 । भवति । श्मशानचितमिति श्मशान - चितम् । चिन्वीतु । यः । कामयेत । पितृलोक
 इति पितृ - लोके । ऋद्ध्याम् । इति । पितृलोक इति पितृ - लोके । एव । ऋद्धोति ।
 विश्वामित्रजमदग्नी इति विश्वामित्र - जमदग्नी । वसिष्ठेन । अस्पद्धेताम् । सः । एताः ।
 जमदग्निः । विहव्या इति वि - हव्याः । अपश्यत् । ताः । उपेति । अधत्ता । ताभिः ।
 वै । सः । वसिष्ठस्य । इन्द्रियम् । वीर्यम् । अवृद्धं । यत् । विहव्या इति वि - हव्याः
 । उपदधातीत्युप - दधाति । इन्द्रियम् । एव । ताभिः । वीर्यम् । यजमानः । भ्रातृव्यस्य
 । वृद्धे । होतुः । द्विष्णये । उपेति । दधाति । यजमानायतनमिति यजमान - आयतनम् । वै ।

TS 5.4.11.4**TS 5.4.11.4****Samhita Paata**

होता॑ स्व ए॒वास्मा॑ आ॒यत॑न इन्द्रि॒यं वी॒र्य॑मव॑ रुन्धे द्वा॒दशो॑प॑ दधाति॒ द्वा॒द॒शाक्ष॑रा जग॑ती जाग॑ताः
 प॒शवो॑ जग॑त्यै॒वास्मै॑ प॒शून्व॑ रुन्धे ऽष्टा॑व॒ष्टाव॑न्येषु॒ धिष्णि॑येषूप॑ दधात्य॒ष्टाश॑फाः प॒शवः॑ प॒शून्ने॒वाव॑ रुन्धे
 षण्मा॑र्जा॒लीये॑ षट् वा ऋ॒तव॑ ऋ॒तवः॑ खलु॒ वै दे॒वाः पि॒तरं॑ ऋ॒तून्ने॒व दे॒वान् पि॒तृन् प्री॑णाति ॥

Pada Paata

होता॑ । स्वे । ए॒व । अ॒स्मै । आ॒यत॑न॒ इत्या॑ - यत॑ने । इन्द्रि॒यम् । वी॒र्य॑म् । अ॒वेति॑ । रुन्धे
 । द्वा॒द॒श । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । द्वा॒द॒शाक्ष॑रेति॒ द्वा॒द॒श - अ॒क्षरा॑ । जग॑ती । जाग॑ताः । प॒शवः॑
 । जग॑त्या । ए॒व । अ॒स्मै । प॒शून् । अ॒वेति॑ । रुन्धे । अ॒ष्टाव॑ष्टा॒वित्य॑ष्टौ-अ॒ष्टौ । अ॒न्येषु॑ ।
 धिष्णि॑येषु । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । अ॒ष्टाश॑फा॒ इत्य॑ष्टा - श॒फाः । प॒शवः॑ । प॒शून् । ए॒व । अ॒वेति॑
 । रुन्धे । षट् । मा॒र्जा॒लीये॑ । षट् । वै । ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तवः॑ । खलु॑ । वै । दे॒वाः । पि॒तरं॑
 । ऋ॒तून् । ए॒व । दे॒वान् । पि॒तृन् । प्री॑णाति ॥

TS 5.4.12.1**TS 5.4.12.1****Samhita Paata**

पवस्व वाजसातय इत्यनुष्टुक् प्रतिपद्भवति तिरसोऽनुष्टुभश्चतस्रो गायत्रियो यत् तिस्रोऽनुष्टुभ-स्तस्मा-
दश्वस्त्रिभिस्तिष्ठः स्तिष्ठति यच्चतस्रो गायत्रियस्तस्मात् सर्वाश्चतुरः पदः प्रतिदधत् पलायते परमा
वा एषा छन्दसां यदनुष्टुक् परमश्चतुष्टोमः स्तोमानां परमस्त्रिरात्रो यज्ञानां परमोऽश्वः पशूनां परमेणैवैनं
परमतां गमयत्येकविंशमहर्भवति - [ ]

Pada Paata

पवस्व । वाजसातय इति वाज - सातये । इति । अनुष्टुगित्यनु - स्तुक् । प्रतिपदिति प्रति - पत्
। भवति । तिस्रः । अनुष्टुभ इत्यनु - स्तुभः । चतस्रः । गायत्रियः । यत् । तिस्रः । अनुष्टुभ
इत्यनु - स्तुभः । तस्मात् । अश्वः । त्रिभिरिति त्रि-भिः । तिष्ठन् । तिष्ठति । यत् । चतस्रः ।
गायत्रियः । तस्मात् । सर्वान् । चतुरः । पदः । प्रतिदधदिति प्रति - दधत् । पलायते । परमा
। वै । एषा । छन्दसाम् । यत् । अनुष्टुगित्यनु - स्तुक् । परमः । चतुष्टोम इति चतुः - स्तोमः
। स्तोमानाम् । परमः । त्रिरात्र इति त्रि-रात्रः । यज्ञानाम् । परमः । अश्वः । पशूनाम् ।
परमेण । एव । एनम् । परमताम् । गमयति । एकविंशमित्येक - विंशम् । अहः । भवति ।

TS 5.4.12.2

TS 5.4.12.2

Samhita Paata

यस्मिन्नश्वं आलभ्यते द्वादश मासाः पञ्चर्तवस्त्रय इमे लोका असावादित्य एकविंश एष प्रजापतिः
प्राजापत्योऽश्वस्तमेव साक्षाद्द्वोति शक्ररयः पृष्ठं भवन्त्यन्-यदन्य-च्छन्दोऽन्येन्ये वा एते पशव आ

ल॒भ्यन्त॑ उ॒तेव॑ ग्रा॒म्या उ॒तेवा॑ऽऽर॒ण्या यच्छ॑क॒रयः॑ पृ॒ष्ठं भव॑न्त्यश्व॑स्य॒ सर्व॑त्वाय॑ पार्थु॒रश्मं॑ ब्र॒ह्मसा॑मं
भव॑ति र॒श्मिना॑ वा अश्वो॑ - [ ]

Pada Paata

यस्मिन् । अश्वः । आल॒भ्यत॑ इत्या॑ - ल॒भ्यते॑ । द्वाद॑श । मासाः । पञ्च । ऋत॑वः । त्रयः
। इमे । लो॒काः । असौ । आ॒दित्यः॑ । ए॒कवि॑श इत्ये॒क - वि॑शः । ए॒षः । प्र॒जाप॑तिरिति
प्र॒जा-प॑तिः । प्रा॒जाप॑त्य इति॑ प्राजा - प॒त्यः । अश्वः । तम् । ए॒व । सा॒क्षादि॑ति स - अ॒क्षात् ।
ऋ॒द्धोति॑ । श॒क्र॒रयः॑ । पृ॒ष्ठम् । भ॒वन्ति॑ । अ॒न्यद॑न्य॒दित्य॑न्यत् - अ॒न्यत् । छ॒न्दः । अ॒न्येऽन्य॑
इत्य॑न्ये - अ॒न्ये । वै । ए॒ते । प॒शवः॑ । ए॒ति । ल॒भ्यन्ते॑ । उ॒त । इ॒व । ग्रा॒म्याः । उ॒त ।
इ॒व । आ॒र॒ण्याः । यत् । श॒क्र॒रयः॑ । पृ॒ष्ठम् । भ॒वन्ति॑ । अश्व॑स्य । स॒र्वत्वा॑येति॑ सर्व - त्वाय॑ ।
पार्थु॒रश्म॑मिति॑ पार्थु - र॒श्मम् । ब्र॒ह्मसा॑ममिति॑ ब्रह्म - सा॒मम् । भ॒वति॑ । र॒श्मिना॑ । वै । अश्वः ।

TS 5.4.12.3

TS 5.4.12.3

Samhita Paata

य॒त ई॑श्व॒रो वा अश्वो॑ऽय॒तोऽप्र॑तिष्ठि॒तः परा॑ं प॒राव॑तं गन्तो॒र्यत् पा॑र्थु॒रश्मं॑ ब्र॒ह्मसा॑मं भव॑त्यश्व॑स्य॒ यत्यै॑ धृ॒त्यै
सं॒कृ॒त्यच्छा॑वाकसा॒मं भ॑वत्यु॒थ्सन्न॑य॒ज्ञो वा ए॒ष यद॑श्वमे॒धः क॑स्तद्वे॒देत्या॑हु॒र्यदि॑ सर्वो॒ वा क्रि॑यते न वा
सर्व॑ इति॒ यथ् सं॒कृ॒त्यच्छा॑वाकसा॒मं भ॑वत्यश्व॑स्य॒ सर्व॑त्वाय॒ पर्या॑प्त्या॒ अन॑न्तरायाय॒ सर्व॑स्तोमोऽति॒रात्र
उ॒त्तम॑महर्भवति॒ ( ) सर्व॑स्याऽऽ*प्त्यै॒ सर्व॑स्य॒ जित्यै॒ सर्व॑मे॒व तेना॑ऽऽ*प्नोति॒ सर्व॑ जयति ॥

Pada Paata

य॒तः । ई॒श्वरः॑ । वै । अ॒श्वः । अ॒य॑तः । अ॒प्र॑ति॒ष्ठि॒त॒ इत्य॑प्र॒ति-स्थि॑तः । प॒रा॑म् । प॒रा॒व॒त॒मि॒ति॑
 प॒रा - व॑त॒म् । ग॒न्तोः॑ । य॒त् । पा॒र्थु॒र॒श्म॑मि॒ति॑ पा॒र्थु - र॒श्म॑म् । ब्र॒ह्म॒साम॑मि॒ति॑ ब्र॒ह्म - सा॒म॑म् ।
 भ॒व॑न्ति । अ॒श्व॑स्य । य॒त्यै॑ । धृ॒त्यै॑ । सं॒कृ॒ती॒ति॒ सं - कृ॑ति । अ॒च्छा॒वा॒क॒साम॑मि॒त्य॑च्छा॒वाक॑ -
 सा॒म॑म् । भ॒व॑ति । उ॒थ्स॒न्न॒य॒ज्ञ॒ इत्यु॑थ्स॒न्न - य॒ज्ञः॑ । वै । ए॒षः । य॒त् । अ॒श्व॑मे॒ध॒ इत्य॑श्व - मे॒धः॑
 । कः । त॒त् । वे॒द॒ । इ॒ति॑ । आ॒हुः । य॒दि॑ । स॒र्वः॑ । वा॒ । क्रि॒य॒तै॑ । न । वा॒ । स॒र्वः॑ ।
 इ॒ति॑ । य॒त् । सं॒कृ॒ती॒ति॒ सं - कृ॑ति । अ॒च्छा॒वा॒क॒साम॑मि॒त्य॑च्छा॒वाक॑ - स॒म॑म् । भ॒व॑न्ति । अ॒श्व॑स्य
 । स॒र्व॒त्वा॒ये॒ति॑ स॒र्व - त्वा॒य॑ । प॒र्या॑स्या॒ इति॑ प॒रि॑ - आ॒स्यै॑ । अ॒न॒न्त॒रा॒या॒ये॒त्य॒न॒न्तः॑ - आ॒या॒य॒ ।
 स॒र्व॒स्तो॒म॒ इति॑ स॒र्व - स्तो॒मः॑ । अ॒ति॒रा॒त्र॒ इत्य॑ति॒ - रा॒त्रः॑ । उ॒त्त॒म॒मि॒त्यु॑त् - तु॒म॑म् । अ॒हः॑ । भ॒व॑ति
 ( ) । स॒र्व॑स्य । आ॒स्यै॑ । स॒र्व॑स्य । जि॒त्यै॑ । स॒र्व॑म् । ए॒व । ते॒न॑ । आ॒प्नो॑ति । स॒र्व॑म् । ज॒य॑ति ॥